

Kieler Werkstücke

Reihe D:

Beiträge zur europäischen Geschichte
des späten Mittelalters

4

Europäische Reiseberichte des späten Mittelalters

Eine analytische Bibliographie

herausgegeben von Werner Paravicini

Bd. 4/1

Deutsche Reiseberichte

bearbeitet von Christian Halm

Peter Lang

Frankfurt am Main - Bern - New York - Paris

Deutsche Reiseberichte

Kieler Werkstücke

Reihe D:

Beiträge zur europäischen Geschichte
des späten Mittelalters

Band 4

Peter Lang

Frankfurt am Main - Bern - New York - Paris

Europäische Reiseberichte des späten Mittelalters

hg. v. Werner Paravicini

Bd. 4/1

Deutsche Reiseberichte

bearb. v. Christian Halm

Peter Lang

Frankfurt am Main - Bern - New York - Paris

Die Deutsche Bibliothek - CIP-Einheitsaufnahme

Europäische Reiseberichte des späten Mittelalters / Eine analytische Bibliographie /
Werner Paravicini (Hg.).
Frankfurt am Main; Bern; New York; Paris: Lang.
NE: Paravicini Werner [Hrsg.].

Deutsche Reiseberichte /
bearb. von Christian Halm
(Kieler Werkstücke: Reihe D, Beiträge zur europäischen
Geschichte des späten Mittelalters; 4)
ISBN 3-
NE: Halm, Christian [Bearb.]; Kieler Werkstücke / D

Erarbeitet und gedruckt
mit Mitteln der
Akademie der Wissenschaften zu Göttingen
(Residenzenkommission)

ISSN
ISBN

c Verlag Peter Lang GmbH, Frankfurt am Main 1994
Alle Rechte vorbehalten
Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich
geschützt. Jede Verwertung außerhalb der engen Grenzen des
Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung des Verlages
unzulässig und strafbar. Das gilt insbesondere für
Vervielfältigung, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die
Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

Printed in Germany

Inhalt

I.	Vorwort.....	7
II.	Einleitung.....	16
III.	Chronologisches Verzeichnis.....	25
IV.	Analytische Bibliographie der Reiseberichte, Beschreibungen des Heiligen Landes, autobiographischen Notizen Gesandt- schaftsberichte und Reiserechnungen.....	31
V.	Anhang	372
1.	Abkürzungen	372
2.	abgekürzte und mehrfach zitierte Literatur	376
3.	Handschriftenkataloge.....	385
4.	Konkordanz mittelalterlicher Ortsnamen	399
5.	Personenindex.....	414
6.	Ortsindex.....	468
7.	Alphabetisches Verzeichnis	520

Chronologisches Verzeichnis

Nr.	Name	Zeit	Seite
1.	Wilhelm von Boldensele	1334-36	31
2.	Ludolf von Sudheim	1336-41	36
3.	Anonymus Coloniensis	1338-50	44
4.	Hugo von Lüttich	1342-43	45
5.	Rudolf von Frameyenberg	1346	46
6.	Jacobus von Verona [Bern]	1346-47	47
7.	Anonymus	1350-60	49
8.	Hans von Bodman	1376-77	50
9.	Hertel von Lichtenstein	1377	52
10.	Lorenz Egen	1385	53
11.	Peter Sparnau	1385	55
12.	Johannes Schiltberger	1394-1427	56
13.	Anonymus	15. Jh.	62
14.	Eygil von Sassen	1413-15	63
15.	Hans Porner	1418-19	64
16.	Anonymus	1420	66
17.	Anonymus	1422	67
18.	Johannes Poloner	1422	67
19.	Hans Porner	1424	69
20.	Johannes Bassenheimer	1426	70
21.	Pfalzgraf Ludwig III.	1426-27	71
22.	Peter Rieter	1428/1432	73
23.	Graf Philipp von Katzenelnbogen	1433-34	76
24.	Anonymus	1434	78
25.	Markgrafen Johann und Albrecht von Brandenburg-Ansbach	1435	79
26.	Herzog Friedrich III. von Österreich	1436	82
27.	Peter Rieter	1436	84
28.	Jörg Pfinzing	1436-37/1440	85
29.	Girnard von Schwalbach	1440	87
30.	Hans Rot	1440	88
31.	Ludwig von Diesbach	1440	91
32.	Anonymus von Donaueschingen	1441-42	93

33. König Friedrich III.	1442-43	94
34. Gesandtschaft der Stadt Köln	1442	98
35. Anonymus von Augsburg	1444	99
36. Sebastian Ilsung	1446	100
37. Ludwig von Diesbach	1447-52	102
38. Georg Müllich	1449	103
39. Stephan III. von Gumpfenberg	1449	104
40. Johannes Rellach aus Resum	1450	106
41. Peter Rieter	1450	107
42. Sebald Rieter d. Ä.	1450	108
43. Herzog Johann I. von Kleve	1450-51	110
44. Georg von Egloffstein, O. T.	1451-52	113
45. Kaiser Friedrich III.	1451-52	115
46. Andreas von Lappitz, der Krabath	1451-52	117
47. Niklas Lankmann von Falkenstein	1451-52	119
48. Nikolaus Muffel	1452	122
49. Peter Rot	1453	124
50. Georg von Ehingen	1453	125
51. Albert van der Molen	1453-54	126
52. Georg von Ehingen	1454-59	127
53. Stephan Irmi, O. P.	1458-62	133
54. Bernhard von Eptingen, Herr zu Pratteln	1460	134
55. Herzog Wilhelm III. von Sachsen und Thüringen	1461	136
56. Anonymus (Hans Coplär)	1461	140
57. Graf Heinrich d. Ä. zu Stolberg	1461	141
58. Sebald Rieter d. Ä.	1462	143
59. Bernd [Koster = Küster]	1463	144
60. Johann Bracht	1464	145
61. Sebald Rieter d. Ä.	1464	148
62. Gabriel Muffel	1465	148
63. Leo von Rozmital	1465-67	153
64. Johannes oder Hans von Redwitz	1467	158
65. Nikolaus und Wilhelm von Diesbach	1467-68	159
66. Graf Eberhard von Württemberg	1468	160
67. Anselm von Eyb	1468	161
68. Gaudenz von Kirchberg	1470	163
69. Ulrich Brunner	1470	164
70. Anonymus	1472	166
71. Ulrich Leman	1472-80	167

72. Kaiser Friedrich III.	1473-74	168
73. Hans von Waltheym	1474-75	171
74. Ludwig von Eyb d. Ä. zu Eybburg	1475	174
75. Herzog Albrecht von Sachsen	1476	177
76. Ludwig von Eyb d. J. zum Hartenstein	1476	182
77. Martin Ketzler	1476	183
78. Wilhelm Weber (Textor)	1477-78	185
79. Hermann Sina	ca. 1478	187
80. Hinrich Dunkelgud	1479	188
81. Sebald Rieter d. Ä.	1479	188
82. Hans Tucher	1479-80	189
83. Felix Fabri, O. S. B.	1480	195
84. Paul Walther Guglingen, O. F. M.	1481-83	195
85. Georg von Gumpfenberg	1483	197
86. Konrad Beck	1483	199
87. Bernhard von Breydenbach	1483-84	201
88. Felix Fabri, O. S. B.	1483-84	210
89. Nikolaus von Popplau	1483-86	220
90. Graf Philipp d. J. von Hanau-Münzenberg	1484	223
91. Graf Ludwig von Hanau-Lichtenberg	1484-85	225
92. Konrad Grünenberg	1486	227
93. Johannes Butzbach, O. S. B.	1488-1506	230
94. Steffan Kapfman	1491	239
95. Landgraf Wilhelm d. Ä. von Hessen	1491-92	240
96. Peter Fassbender	1492	242
97. Kurfürst Friedrich III. der Weise von Sachsen	1493	244
98. Herzog Christoph von Bayern	1493	247
99. Graf Botho III. von Stolberg	1493	249
100. Johann (Boguslav) von Loblowitz und auf Hassenstein	1493	251
101. Heinrich von Zedlitz		1493
253		
102. Ludwig von Greiffenstein		1493
255		
103. Reinhard von Bemmberg und Konrad von Parsberg	1493	257
104. Hans Hundt		1493
258		
105. Kurfürst Friedrich III. der Weise von Sachsen	1494	260

106. 261	Hieronymus Münzer	1494-95
107. 265	Hermann König von Vach	1495

108.	Herzog Alexander, Pfalzgraf bei Rhein und Graf Johann Ludwig von Nassau-Saarbrücken	1495-96	268
109.		Wolf von Zülhart	1495-96
270			
110.		Peter Rindfleisch	1496
272			
111.		Arnold von Harff	1496-98
273			
112.	Herzog Bogislaw X. von Pommern		1496-98
281			
113.		Hans Schürpff	1497-98
286			
114.	Herzog Heinrich der Fromme von Sachsen	1498	288
115.		Paul Dolnstein	15./16. Jh.
290			
116.		Gerdt Helmich	Anf. 16. Jh.
291			
117.	Herzog Heinrich der Fromme von Sachsen	1506	292
118.		Caspar von Mülinen	1506
293			
119.		Peter Rindfleisch	1506-07
295			
120.	Herzog Friedrich II. von Liegnitz und Brieg	1507	296
121.		Georg von Gaming	1507-08
297			
122.	Martin Baumgarten in Breitenbach		1507-08
298			
123.		Anselm von Krakau, O. F. M.	1508
300			
124.		Nikolaus Wankel, O. F. M.	1510
301			
125.		Sigmund Frhr. zu Herberstein	1515
302			
126.		Peter Falk	1515-16
307			
127.		Sigmund Frhr. zu Herberstein	1516
309			

---

128. 311	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1516-18
129. 322	Bernhard von Hirschfeld	1517-18
130. 325	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1518
131. 325	Dietrich von Kettler	1519
132. 327	Hans Stockar	1519
133. 329	Heinrich Stulz, O. S. B.	1519
134. 331	Ludwig Tschudi von Glarus	1519
135. 332	Melchior zur Gilgen	1519
136. 334	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1519-20
137. 335	Kurfürst Friedrich II. von der Pfalz	1520
138. 335	Albrecht Dürer	1520-21
139. 342	Heinrich Wölfli (Lupulus)	1520-21
140. 345	Pfalzgraf Ottheinrich bei Rhein	1521
141. 347	Anonymus	1521
142. 348	Anonymus	1521
143. 349	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1521
144. 350	Sebald Örtel	1521-22
145. 352	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1522-23
146. 353	Peter Fuessli	1523-24
147. 355	Philipp von Hagen	1523-24

---

148. 356	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1524
149. 357	Kurfürst Friedrich II. von der Pfalz	1526
150. 360	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1526
151. 361	Gabriel von Rattenberg, O. F. M.	1527
152. 362	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1527-30
153. 364	Heinrich Schönbrunner	1531
154. 365	Sigmund Frhr. zu Herberstein	1531-52

- Aachen, Nr. 14d, 23, 33, 40, 44, 63, 72, 105, 107, 111, 138, 143b.
A la Cava, Nr. 139.
Aarau, Nr. 33, 73.
Abbaye de Aulcrest, Nr. 126.
Abchasien, Nr. 3.
Abdie, Nr. 69.
Abieram, Nr. 28a.
Abonell, Nr. 153.
Abtsgmünd, s.: Gmünd.
Acerra, Nr. 147.
Achacia, Nr. 88.
Achaia, Nr. 1, 2, 88.
Achan (Akkon), Nr. 69.
Acqua Polesella, Nr. 51.
Acquapendente, Nr. 69, 75, 91, 111, 112.
Adala, Nr. 12.
Adana, Nr. 111.
Adelsburg (Postojna), Nr. 140.
Adelsheim, Nr. 112.
Admant, Nr. 111.
Adorf, Nr. 44.
Adrianopel, Nr. 11, 12, 111.
Agiata, Nr. 111.
Agorus (Gernagorzen), Nr. 24.
Aibling, Nr. 55, 104.
Aibon (L'Albenc), Nr. 107.
Aigle (L'), Nr. 111, 126.
Aiguebelle, Nr. 111.
Aiguesvives, s.: Vitschaffo.
Aigues-Mortes, Nr. 107.
Ain Karim, Nr. 54.
Ainhoa, Nr. 149.
Airolo, Nr. 51, 84.
Aisey-sur-Seine, Nr. 43.
Aix-les-Bains, Nr. 73, 107.
Aix-en-Provence, Nr. 73, 139.
Aja Mama, Nr. 140.
Aken, Nr. 44.
Akkon, Nr. 1, 2, 6, 13, 15, 21, 23, 25, 27, 28a, 32, 35, 120; s.: Achan.
Ala Tricasa, Nr. 111.
Alands-Inseln, Nr. 40.

- Alandschik, Nr. 12.
Alano, Nr. 25.
Alarua (Arroyo), Nr. 144.
Albaloth, Nr. 149.
Albenc (L'), Nr. 73, 111; s.: Aibon.
Alberca, Nr. 106.
Albergaria, Nr. 144.
Albersham, Nr. 128.
Albi, Nr. 144.
Albona, Nr. 111.
Albore, Casa al, s.: Casa al Albore.
Alcabaça, Nr. 47.
Alcala de Henares, Nr. 106, 137, 144.
Alcanar, Nr. 106.
Alcolea, Nr. 89.
Aldea Gallega, s.: Aldegolana.
Aldegolana (Aldea Gallega), Nr. 144.
Alessandria, Nr. 139.
Alexandria, Nr. 1, 2, 5, 8, 10, 11, 12, 23, 52a, 62, 65, 71, 82, 84, 87, 88, 109, 111, 122,
Alfacar, Nr. 149.
Alhama, Nr. 106.
Alicante, Nr. 106.
Alicoolo (Le Boulou), Nr. 89.
Alitzheim, Nr. 14c.
Alla Puntdy Dorby, Nr. 144.
Allabantha, Nr. 144.
Allaberdis (La Bastide), Nr. 111.
Allapalma (La Palme), Nr. 89.
Allefaber, Nr. 107.
Allerung (Almeirac), Nr. 144.
Allevard, Nr. 111, 139.
Allt Iring (Irdning), Nr. 145d.
Alltendorff, Nr. 154o.
Alt-Liebe, Nr. 154w.
Almagro, Nr. 149.
Almansa, Nr. 89.
Almeirac, s.: Allerung.
Almenara, Nr. 89.
Almeria, Nr. 106.
Almodovar del Rio, Nr. 89.

Almunia, Nr. 106.
Almuradiel, Nr. 149.
Almusafes, Nr. 89.
Alphemo, Nr. 57.
Alsant, Nr. 132, 133, 135, 146.
Alt-Crepitza, s.: Krzepice.
Altdorf, Nr. 118, 133, 135.
Altenberg, Nr. 138.
Altenburg, Nr. 15, 44, 75, 89, 127a, 145e, 154c, 154f, 154p.
Altenlack a. d. Sava, Nr. 140.
Altenmarkt, Nr. 152d.
Altsohl (Zwolen), Nr. 154x.
Althausen, Nr. 44.
Althofen, Nr. 101.
Altisona (Anziano), Nr. 28a.
Altkirch, Nr. 33.
Altlenzbach, Nr. 33.
Altötting, Nr. 104.
Altschillen, Nr. 44.
Alviorbeira, Nr. 144.
Alzira, Nr. 89, 106.
Alzonne, Nr. 111.
Amalfi, Nr. 64.
Amastris, Nr. 12.
Amberg, Nr. 75.
Amblona, Nr. 57.
Amboise, Nr. 107, 119, 149, 153.
Amoeneburg, Nr. 14a.
Ampezzo, Cortina d', s.: Cortina d'Ampezzo.
Amstetten, Nr. 33, 75, 152d.
Anaphe, Nr. 68.
Anatolien, Nr. 88.
Anatot, Nr. 59, 69.
Ancona, Nr. 43, 95, 122, 129, 139, 147.
Andechs, Nr. 72, 104.
Andenbuet, Nr. 43.
Andermatt, Nr. 118, 133, 139.
Andernach, Nr. 14d, 23, 33, 93, 111, 138.
Anderskow bei Slagelse, Nr. 127a.
Andritsena, Nr. 11.
Andujar, Nr. 89.

Anfeda, Nr. 144.
Angeles de Boente, Nr. 111.
Angermund, Nr. 138.
Angermünde, Nr. 112.
Angers, Nr. 63.
Angoulême, Nr. 89, 149.
Anguillara, Nr. 51.
Angustias Corneri, Nr. 88.
Anjou, Nr. 52b.
Ankara, Nr. 12.
Annaberg, Nr. 154i.
Anntzespach, Nr. 152d.
Annweiler, Nr. 108.
Ansbach, Nr. 33, 63, 140.
Antiberi (Antivari), Nr. 102.
Antibes, Nr. 139.
Antiochia, Nr. 111.
Antivari, s.: Antiberi.
Antwerpen, Nr. 15, 89, 105, 119, 138.
Anziano, s.: Altisona.
Aosta, Nr. 43.
Apenrade, Nr. 127a.
Appingedam, Nr. 51.
Appolloso, Nr. 52a, 62.
Apremont, Nr. 111.
Apri, Nr. 28a.
Apt, Nr. 73.
Apulien, Nr. 2.
Aqualagna, Nr. 111.
Aragonien, Nr. 2.
Aranda de Duero, Nr. 149.
Arbe, Nr. 111.
Arbeissan, Isle d' (L'), s.: Isle d'Arbeissan (L').
Arbesbach, Nr. 128.
Arbirobert (Brie-Comte-Robert), Nr. 153.
Arbon, Nr. 33, 127b.
Arcebelyen, Nr. 96.
Arcis-sur-Aube, Nr. 43.
Arcos (Los), Nr. 106, 107, 111; s.: Arkifs.
Aretola, Nr. 11.
Arezzo, Nr. 51.

Argansos, Puebla de, s.: Puebla de Argansos.
Argent, Pede de, s.: Pede de Argent.
Argenta, Nr. 43.
Argentan, Nr. 111.
Ariano, Nr. 139.
Arimathäa, Nr. 20, 59, 90.
Airolo, s.: Oergioltz.
Ariza, Nr. 144.
Arjonilla, Nr. 89.
Arkifs (Arcos), Nr. 144.
Arlaban, Nr. 144.
Arlberg, Nr. 15, 19, 49.
Arles, Nr. 37, 73, 144.
Armagnac, Nr. 36, 52b, 58.
Armenien, Nr. 3, 12.
Armeto, Nr. 107.
Arnemuiden, Nr. 138.
Arnsberg (Arnstein), Nr. 14a.
Arnsburg (Arnstein), Nr. 14a.
Arnstein, s.: Arnsberg/Arnsburg.
Arnstorff, Nr. 145b.
Arpuja, Nr. 147.
Arras, Nr. 107.
Arrian, Nr. 51.
Arrone, Nr. 139.
Arroyo, s.: Alarua.
Arsiè, s.: Asfrala.
Arsuf, Nr. 6, 15.
Arth, Nr. 73.
Arthez-de-Béarn, Nr. 107, 111.
Aruset, Nr. 153.
Arzea, Nr. 111.
Arzobispo, Puente del, s.: Puente del Arzobispo.
Aschach, Nr. 128, 143a, 154d.
Aschaffenburg, Nr. 33, 93, 138, 154i.
Asfrala (Arsiè), Nr. 131.
Askalon, Nr. 1, 2, 6.
Asor, Nr. 111.
Asow, Nr. 12.
Aspang, Nr. 44.
Aspern, Nr. 154y.

- Aspidal Dekardedial*, Nr. 144.
Assens, Nr. 127a.
Assisi, Nr. 43, 139.
Assur, Nr. 2, 88.
Asti, Nr. 139.
Astorga, Nr. 22a, 111, 119, 144.
Astrabad, Nr. 12.
Astrachan, Nr. 12.
Astrat, Nr. 15.
Astypaleia, Nr. 68, 70.
Athen, Nr. 1, 2.
Atrapalda, Nr. 95, 129.
Aub, Nr. 112.
Aubagne, Nr. 73.
Aubiet, Nr. 107, 111.
Auch, Nr. 107, 111, 144.
Augsburg, Nr. 39, 15, 21, 23, 28a, 33, 36, 69, 72, 82, 91, 95, 104, 109, 125b, 127a, 128, 129, 130, 140, 143a, 145d.
Aulcrest, Abbaye de, Nr. 126.
Aulerte (La Ferté-sous-Jouarra), Nr. 149.
Aulnay, Nr. 149.
Aurach, Nr. 145b.
Auran, Nr. 75.
Auriol, Nr. 139.
Auschwicz (Hustapecz), Nr. 154w.
Auschwitz, Nr. 128, 152c, 154b, 154n, 154o, 154u, 154v.
Aussee (Bad), Nr. 33.
Austerlitz, Nr. 154y.
Auxonne, Nr. 43, 153.
Avelana, Nr. 112.
Aversa, Nr. 43, 139.
Avesnes-sur-Helpe, Nr. 43.
Avigliana, Nr. 111, 136.
Avignon, Nr. 58, 63, 73, 136.
Avignonet-Lauragais, Nr. 89, 111.
Avila, Nr. 106.
Ay, Nr. 107.
- Baarle, Nr. 138.
Baart (Wardt), Nr. 150.
Babenhausen, Nr. 91.

- Babilon*, Nr. 114.
Babilonien, Nr. 62.
Bacharach, Nr. 33, 44, 51, 111, 131, 138.
Bacharie, Nr. 82.
Bad, s.: Hauptnamensbestandteil.
Badajoz, Nr. 144.
Badakschan, Nr. 12.
Baden, Nr. 15, 19, 33, 120, 132.
Baden im Aargau, Nr. 30, 73, 108.
Baden-Baden, Nr. 72.
Baehrn, Nr. 150, 152c.
Bael, Nr. 2.
Bagdad, Nr. 12.
Bagnacavallo, Nr. 112.
Bagnols-sur-Cèze, Nr. 107, 111.
Baiburt, Nr. 12.
Baiersdorf, Nr. 55, 75, 127a, 138.
Bain-de-Bretagne, Nr. 111.
Balachum, Nr. 88.
Balazote, Nr. 89.
Balice, Nr. 154u.
Ballmertshofen, Nr. 73.
Baltringen, Nr. 144.
Bamberg, Nr. 23, 55, 64, 73, 75, 93, 104, 112, 127a, 129, 138, 148.
Baph, Nr. 62.
Bar-le-Duc, Nr. 149.
Bar-sur-Seine, Nr. 43, 153.
Barasoain, Nr. 149.
Barbarei, Nr. 2.
Barby, Nr. 127a.
Barcelona, Nr. 36, 37, 47, 89, 106, 106, 136, 137, 144.
Barcelos, Nr. 89, 106, 144.
Bard, Nr. 43.
Barenton, Nr. 111.
Bargaw (Parga), Nr. 97.
Bari, Nr. 64, 95, 113, 129, 139.
Barlassina, Nr. 51, 135.
Barletta, Nr. 11, 95, 129, 139.
Barp (Le), Nr. 111, 149.
Barran, Nr. 107, 111.
Barreiro, Nr. 89.

- Bascara, Nr. 89.
Basel, Nr. 15, 19, 22b, 29, 30, 33, 49, 51, 53, 72, 73, 84, 108.
Basilisky, Nr. 154o.
Bassano, Nr. 44, 83, 112, 132, 146.
Bassignana, Nr. 139.
Bastide (La), s.: Allaberdis.
Batabarry, Nr. 43.
Batysann, Nr. 153.
Bausset (Buzet), Nr. 144.
Baydes, s.: Weydes.
Bayern, Nr. 12, 40.
Bayersoien, Nr. 129.
Bayonne, Nr. 58, 107, 111, 119, 144, 149.
Bayreuth, Nr. 15, 44, 127a.
Bazas, Nr. 149.
Baziège, Nr. 111.
Bazouges, Nr. 111.
Béarn, Nr. 58.
Beaumont-sur-Vesle, Nr. 43.
Beckenried, Nr. 133.
Beersheba, Nr. 1; s.: Bersabe.
Beeskow, Nr. 44.
Beilngries, Nr. 73, 149.
Beirut, Nr. 1, 2, 6, 8, 10, 11, 13, 39, 15, 23, 24, 28a, 35, 52a, 61, 62, 69, 71, 120, 111, 122.
Belbeis, Nr. 1.
Belerna, Nr. 135.
Belforte, Nr. 95.
Belin-Beliet, Nr. 111, 119.
Bellaria, Nr. 129.
Bellinzona, Nr. 51, 84, 118, 133, 135, 139.
Bellou-en-Houlme, Nr. 111.
Belluire, Nr. 111.
Belluno, s.: Bloyßbruck.
Belorato, Nr. 107.
Belosersk, s.: Beloje osero Belosersk.
Belun, s.: Citadel de.
Belventor, Nr. 88.
Belvès, Nr. 89.
Belzig, Nr. 112.
Benavente, Nr. 106.

Bendzin, Nr. 150, 154t.
Benesov, Nr. 154g, 154h, 154i, 154y.
Benevent, Nr. 147.
Bensheim, Nr. 95.
Bephany, Nr. 62.
Berching, Nr. 64, 73.
Bercimuel, Nr. 149.
Bergen-op-Zoom, Nr. 138.
Bergheim, Nr. 138.
Bergheim, s.: Berken.
Berken (Bergheim), Nr. 51.
Berlin, Nr. 44, 112.
Bern, Nr. 6, 31, 33, 36, 37, 65, 73, 107, 139.
Bernbeuren, Nr. 127a.
Berneck (Bad), Nr. 15, 127a.
Beromünster, Nr. 54.
Beroun, Nr. 154i.
Bersabe (Beersheba), Nr. 88.
Bertoldshofen, Nr. 140.
Berwick-upon-Tweed, Nr. 89.
Besançon, Nr. 33.
Besera (Pesaro), Nr. 129.
Bestan, Nr. 12.
Bethalgia, Nr. 62.
Bethanien, Nr. 1, 2, 6, 7, 11, 16, 18, 20, 26, 28a, 29, 30, 32, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 64, 68, 69, 70, 71, 75, 77, 82, 86, 88, 90, 94, 102, 108, 111, 112, 113, 114, 120, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 151.
Bethlehem, Nr. 1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 28a, 29, 30, 32, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 64, 65, 68, 69, 70, 71, 75, 77, 82, 84, 86, 87, 88, 90, 91, 94, 97, 102, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 118, 120, 122, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 151.
Bethsaida, Nr. 2, 6, 62, 69.
Bethsan, Nr. 6.
Bethshemesh, Nr. 88.
Bethsuara, Nr. 88.
Betonigla, Nr. 111.
Betphage, Nr. 16, 23, 32, 62, 70, 82, 86, 94, 102, 108, 114, 139, 142.
Betulia, Nr. 62.
Beuggen, Nr. 44.
Beutelstein (Peitelstein), Nr. 129.
Beveren, Nr. 138.

Bewerbach, Nr. 75.
Bex, Nr. 126.
Bezot, Nr. 88.
Béziers, Nr. 107, 111, 136.
Biala, Nr. 150.
Biarritz, Nr. 63.
Bibart, Nr. 154i.
Biberach, Nr. 44, 73, 144; s.: Pibrach.
Biblum, Nr. 2.
Biebergemünd, Nr. 154i.
Bielefeld, Nr. 15.
Bieless, Nr. 154b.
Bielica, Nr. 154o.
Bielsk, Nr. 128, 150, 152c.
Bielsko (Bialystok), Nr. 128.
Bietschaw (Bretschaw), Nr. 150.
Binasco, Nr. 139.
Bingen, Nr. 14d, 15, 19, 33, 111.
Birah, Nr. 28a.
Birgirtz, Nr. 139.
Bisaglio, Nr. 95.
Bisceglie, Nr. 129, 139.
Bischofsheim, Nr. 29.
Biskein, Nr. 63.
Biterniam (Viterbo), Nr. 47.
Bitterfeld, Nr. 127a.
Bjelsk, Nr. 128.
Blaubeuren, Nr. 23.
Blaye, Nr. 63, 89, 107, 111, 119, 149.
Blindenpurg, Nr. 154b.
Blois, Nr. 107, 119, 149.
Bloyßbruck (Belluno), Nr. 29.
Bludenz, Nr. 15, 19, 29, 30, 33, 49, 108, 132.
Blumenau, Nr. 127a.
Boadilla del Camino, Nr. 106, 111.
Bobreskhj, Nr. 152c.
Boffalora, Nr. 136.
Boforcka (Borca de Cadore), Nr. 29.
Bohain-en-Vermandois, Nr. 89.
Bohere (La), Nr. 111.
Böhmen, Nr. 40.

Bois, Nr. 139.
Bolgar, Nr. 12.
Bolj Armeni, Nr. 154x.
Bologna, Nr. 15, 19, 46, 47, 51, 53, 69, 91, 111, 112, 129, 136, 139.
Bolsena, Nr. 111.
Bondeno, Nr. 75; s.: Bourprot.
Bonete, Nr. 89.
Bonjardim, Sernache do, s.: Sernache do Bonjardim.
Bonn, Nr. 14d, 15, 19, 33, 34, 51, 89, 93, 111, 131, 138.
Bonndorf, Nr. 73.
Boppard, Nr. 14d, 23, 33, 34, 51, 111, 131, 138.
Borca de Cadore, s.: Boforcka.
Bordeaux, Nr. 63, 107, 111, 119, 149.
Bordeos, Nr. 111.
Börgeren, Tabern, s.: Tabern Börgeren.
Borghetto, Nr. 55, 69, 91, 95, 111, 112, 140; s.: Tabern Börgeren.
Borgo, Nr. 69, 95, 131, 132, 146; s.: Würgen.
Borgo San Dalmazzo, Nr. 139.
Borgo San Donnini, Nr. 43, 139.
Borisov, Nr. 128, 150.
Borken, Nr. 95.
Borriol, Nr. 89.
Bösing, Nr. 154l.
Boti, Nr. 12.
Botsenhusen, Nr. 15.
Boulou (Le), Nr. 106, 136, 144; s.: Alicoolo.
Bourbon-l'Archambaut, Nr. 153.
Bourdelles, Nr. 89.
Bourg-Achard, Nr. 89.
Bourg-Saint-Pierre, Nr. 43.
Bourgarbe, Nr. 111.
Bourgronneau, Nr. 111.
Bourprot (Bondeno), Nr. 69.
Bouveret, Nr. 126.
Bozen, Nr. 15, 33, 44, 55, 75, 88, 91, 95, 104, 112, 122, 129, 140, 146, 154k.
Bra, Nr. 139.
Brackenburg, Nr. 14a.
Braga, Nr. 63.
Braine-le-Comte, Nr. 43, 107.
Brandenburg, Nr. 127a.
Braschow, Nr. 12.

Braslaw, Nr. 128.
Braubach, Nr. 14d.
Braud (Le), Nr. 111.
Brauna, Nr. 89.
Braunau, Nr. 75, 104.
Braunschweig, Nr. 15, 44.
Breda, Nr. 43, 89.
Bregenz, Nr. 128.
Breisach, Nr. 29, 33, 51, 73, 128.
Breisig (Bad), Nr. 111.
Bremen, Nr. 51.
Bremervörde, Nr. 127a.
Brenner, Nr. 88, 140.
Brenta, s.: Bressen.
Brescia, Nr. 111, 136.
Brescianos, Nr. 111.
Breslau, Nr. 12, 89, 110, 152e, 152f.
Bressen (Perenzene oder Brenta), Nr. 91.
Brest, Nr. 128, 150, 154o.
Bretschaw, s.: Bietschaw.
Bretten, Nr. 111, 131, 143a.
Brezin (Breznitz), Nr. 101.
Breznitz, s.: Brezin.
Briancon, s.: Embrun.
Brie-Comte-Robert, s.: Arbirobot.
Brig, Nr. 126.
Brignoles, Nr. 139.
Brindisi, Nr. 64, 95, 113.
Briouze, Nr. 111.
Briviesca, Nr. 111, 119, 144, 149.
Brixen, Nr. 15, 33, 44, 55, 75, 88, 91, 109, 129, 140, 154k.
Brod, s.: Deutsch.
Brod, Nr. 128.
Brodnitz, Nr. 128.
Brondolo, Nr. 129.
Bruchsal, Nr. 108, 111, 131, 143a; s.: Brussel.
Bruck a. d. Leitha, Nr. 154s.
Bruck a. d. Mur, Nr. 33, 75, 101, 120, 128, 145e, 154e, 154k, 154p.
Brugg, Nr. 29, 108, 152d.
Brügge, Nr. 15, 63, 106, 138.
Brühl, Nr. 14d.

Bruneck, Nr. 19, 23, 28a, 29, 64, 82, 88, 104, 140, 154k.
Brünn, Nr. 101, 120, 128, 154a, 154b.
Brunnen, Nr. 54, 133, 135.
Brussel (Bruchsal), Nr. 112.
Brüssel, Nr. 43, 63, 89, 107, 133, 138, 143b, 145a.
Brutunt, Valle, s.: Valle Brutunt.
Brzeznicza, Nr. 150, 154w, 154y.
Buchhorn, Nr. 127a.
Buchenwald, Nr. 101.
Buchloe, Nr. 69.
Buda, Nr. 53.
Budejovice (Budwitz), Nr. 154g.
Budva, Nr. 86, 95, 102; s.: Gasapo.
Budweis, Nr. 154b, 154g.
Buffaloro, Nr. 111.
Buis-les-Baronnies, Nr. 136.
Buitrago, Nr. 149.
Bukarest, Nr. 11, 12.
Bülach, Nr. 73.
Bulak, Nr. 23.
Bulgarien, Nr. 2, 11.
Buonconvento, Nr. 43, 111, 112.
Buren, Nr. 44.
Burg/Fehmarn, Nr. 127a.
Burg, s.: Hauptnamensbestandteil.
Burgau, Nr. 128, 143a.
Burgdorf, Nr. 73, 118.
Burghausen, Nr. 25, 72, 73, 75.
Burgi, Nr. 112.
Burgo Ranero (El), Nr. 111.
Burgos, Nr. 36, 47, 52b, 58, 63, 107, 111, 119, 137, 144, 149.
Bürgstadt, Nr. 91.
Burguete, Nr. 111.
Burgund, Nr. 36.
Bursa, Nr. 12, 111.
Büsdorf, Nr. 138.
Busiris, Nr. 88.
Butrint, Nr. 108.
Butzbach, Nr. 44, 95.
Buxtehude, Nr. 51.
Buzet, s.: Bausset.

- Bynumm*, Nr. 107.
Bytulya, Nr. 2.
- Cabeza de Villaverde, Nr. 89.
Cabézac, Nr. 107, 111.
Cacado, s.: Kako.
Cacavellos, Nr. 111.
Cacoba, Nr. 95.
Cadenet, Nr. 144.
Cadore, Borca de, s.: Boforcka.
Caen, Nr. 89.
Cagli, Nr. 43, 111.
Cagliari, Nr. 136.
Cahia, Nr. 6.
Calais, Nr. 63.
Calatayud, Nr. 63, 106, 137, 144.
Calbe, Nr. 15, 23, 127a.
Calcadilla, s.: Kassadilla.
Caldas de Reyes, Nr. 144.
Caldes, Nr. 106.
Calliam, Nr. 139.
Calzada, Rabe de la, s.: Rabe de la Calzada.
Calzadilla, Nr. 111.
Cambrai, Nr. 111, 119.
Cambridge, Nr. 89.
Cambrusa, s.: St. Niclaus de Camya.
Camino, s.: Boadilla del Camino.
Campidona, Nr. 83.
Campigila, Nr. 112.
Campolung, Nr. 11.
Canale, Nr. 139.
Canales, Venta de, s.: Venta de Canales.
Cañamero, Nr. 144.
Candela, Nr. 95.
Candes, s.: Kandis.
Candia, Nr. 1, 2, 6, 29, 30, 31, 35, 43, 49, 54, 55, 57, 62, 64, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 83, 86, 88, 91, 92, 95, 96, 97, 100, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 118, 120, 122, 129, 133, 135, 139, 140, 141, 147, 151.
Candiola, Nr. 29, 30.
Canete de las Torres, Nr. 89.
Cannes, Nr. 139.

Cannstatt (Bad), Nr. 111, 128, 131.
Canopum, Nr. 88.
Canterbury, Nr. 63, 89.
Cantiano, Nr. 111.
Caorle, Nr. 28a, 108.
Capelle (La), Nr. 43.
Capestang, Nr. 107, 111.
Capo d'Istra, Nr. 140.
Capo di Ponte, Nr. 23.
Capocesto, s.: Cauozesta.
Captieux, Nr. 149.
Capua, Nr. 64, 91, 139.
Capud Insule (Charki), Nr. 28a.
Carcassonne, Nr. 89, 107, 111.
Carion de las Condes, Nr. 111.
Carnero, Nr. 83.
Carpanam, Nr. 2.
Carpane a. d. Brenta, s.: Carpenny.
Carpathus, Nr. 88, 131.
Carpenny (Carpane a. d. Brenta), Nr. 108.
Carpentras, Nr. 136, 139.
Carpio (El), Nr. 89.
Carrion de los Condes, Nr. 107, 119, 144.
Carthusia (Grande Chartreuse), Nr. 47.
Casa al Albore, Nr. 147.
Cäsarea, Nr. 1, 2, 6, 15, 25,
Caslaw, Nr. 145c, 154g.
Casop, Nr. 70.
Casopiae Insulae, Nr. 88.
Cassa (Dos Casas), Nr. 144.
Caßana (Caux), Nr. 89.
Cassano, Nr. 111, 136.
Castanet, Nr. 107, 111.
Castanola, Nr. 111.
Castel Maior, Nr. 139.
Castel Ponta (Ponte Lage Fuero), Nr. 129.
Castel Rapana, Nr. 108.
Castel San Giovanni, Nr. 43.
Castel San Pietro, Nr. 139.
Castel Volturno, Nr. 129.
Castelfranco, Nr. 83, 108, 129, 131, 146.

Castelis, Nr. 111.
Castelmaer, Nr. 43.
Castelmaggiore, s.: Castelnuovo.
Castelnaudary, Nr. 89, 107, 111.
Castelnuovo, Nr. 43, 51, 91, 112, 129.
Castelnuovo (Castelmaggiore), Nr. 118.
Castelorizon, Nr. 29; s.: Castelrusso.
Castelrusso (Castelorizon), Nr. 113.
Castets, Nr. 111.
Castiglion, Nr. 51.
Castiglione d'Orcia, Nr. 69.
Castillo de Montsolitu, Nr. 89.
Castillo de San Juan, Nr. 106.
Castrogeriz, Nr. 111, 119, 144.
Castrum Firminianum, Nr. 88.
Catania, Nr. 2.
Cattaro, Nr. 25.
Cattolica, Nr. 112, 129.
Cauozesta (Capocesto), Nr. 108.
Caux, s.: Caßana.
Cavaglia, Nr. 43.
Cazères, s.: Kasaras.
Cazza, Nr. 68.
Cazzano, Nr. 112.
Cebreros, Nr. 106.
Cella (Kloster; Zehren), Nr. 75.
Cellino, Nr. 139.
Celone (El Quneitra?), Nr. 62.
Centapolis, Nr. 88.
Centurin, Nr. 25.
Cerdon, s.: Scherdung.
Cerignola, Nr. 95, 129.
Cerigo, Nr. 25, 69, 95, 96.
Cervera, Nr. 106, 149.
Cervia, Nr. 95, 111, 129.
Cesena, Nr. 43, 95, 111, 112, 129, 139.
Cesky Brod, Nr. 145c, 150, 154g.
Cesky Rudolec, Nr. 154i.
Ceuta, Nr. 47, 52b.
Chabrata, Nr. 88.
Chaldäa, Nr. 12.

Châlons-sur-Marne, Nr. 43, 149.
Cham, Nr. 54.
Chambéry, Nr. 73, 107, 139.
Champagné-les-Marais, Nr. 111.
Chanceaux, Nr. 43.
Chapelle-en-Serval (La-), Nr. 111.
Charki, s.: Capud Insule.
Châteaumeillant, Nr. 153.
Châteauneuf-du-Pape, Nr. 73, 144.
Châteauneuf-du-Rhône, Nr. 73, 107, 111.
Château-Thierry, Nr. 149.
Châtellerault, Nr. 89, 107, 119, 149.
Châtillon, Nr. 43.
Châtillon-en-Diois, Nr. 139.
Châtillon-sur-Seine, Nr. 43, 153.
Chaudes-Aigues, Nr. 144.
Chavanac, s.: Sassangen.
Chawatha, Nr. 88.
Chelat, Nr. 12.
Chemnitz, Nr. 75.
Cherisy, s.: Sclesin.
Chersa, Nr. 25, 111.
Cherson, Nr. 12.
Cherta, Nr. 106.
Chesk'y Brod, s.: Cesky Brod.
Chiari, Nr. 111.
Chiasso, Nr. 118.
Chiesich, Nr. 100.
Chinchilla de la Monte Aragon, Nr. 89.
Chioggia, Nr. 84, 95, 111, 112, 118, 126, 129, 133, 135.
Chios, Nr. 1.
Chiosa, s.: Thosa.
Chiosa (Crema), Nr. 126.
Chiravalle, s.: Zezenie.
Chiusaforte, Nr. 136.
Chivasso, Nr. 111, 136.
Chlusten (Fernpaß), Nr. 112.
Choitilow, Nr. 128.
Chorges, Nr. 136.
Chori, Nr. 12.
Chram, Nr. 12.

Chulm, Nr. 93.
Ciceill, Nr. 136.
Cichalov, Nr. 93.
Cigliano, Nr. 136.
Cilicia, Nr. 95.
Cilli, Nr. 44.
Citadel de Belun, Nr. 136.
Cittanova, Nr. 140, 141, 146.
Civita Castellana, Nr. 43, 51, 95, 129.
Civray, Nr. 89.
Clahorra (La), Nr. 149.
Claremont, Nr. 139.
Clavico (Radicofani), Nr. 91.
Clawes berch (Niklausberg), Nr. 131.
Claye-Souilly, s.: Selibri.
Cleeberg, Nr. 29.
Clermont, Nr. 107.
Cléry-Saint-André, Nr. 119, 149.
Cmielow, Nr. 152c.
Cobilagora, Nr. 150.
Coburg, Nr. 23, 55, 73, 75, 112, 127a, 129, 148.
Coccaglio, Nr. 136.
Coczko, Nr. 128.
Coevorden, Nr. 51.
Cognac, Nr. 149.
Coimbra, Nr. 47, 106, 144.
Colfiorito, Nr. 112.
Colmar, Nr. 72, 128.
Colmenares, Nr. 106.
Cologna, s.: Gundula.
Colosenses, Nr. 69.
Como, Nr. 51, 54, 84, 133, 135, 139.
Compare di Pola, Nr. 140.
Compiègne, Nr. 111, 119.
Condes, Carion de las, s.: Carion de las Condes.
Conegliano, Nr. 19, 23, 25, 28a, 29, 63, 64, 88, 101, 120, 136.
Constancia, Nr. 62.
Constat (Konstanz), Nr. 128, 143a.
Coppet, Nr. 107.
Corbulj, Nr. 139.
Cordoba, Nr. 89.

- Corneri, s.: Angustias Corneri.
Cornerum, Nr. 88.
Corsula, Nr. 128.
Cortina d'Ampezzo, Nr. 23, 29; s.: Heyden.
Cortona, Nr. 51.
Coruña (La), Nr. 153.
Coserado, Nr. 106.
Cosle (Kosel), Nr. 150.
Costacciaro, Nr. 111.
Costus, Nr. 92.
Couhé, Nr. 149.
Courtils, Nr. 111.
Courtivron, Nr. 43.
Couvillargues, Nr. 111.
Crailsheim, Nr. 14c, 63.
Crastouitz, Nr. 154y.
Crastinowsky, Nr. 128.
Crema, s.: Chiosa.
Cremona, Nr. 118, 126, 133.
Cremsier, Nr. 154b, 154n, 154o.
Crepitza, s.: Krzepice.
Creua, Nr. 150.
Croix-Chapeau, Nr. 111.
Croix-de-Heuland (La-), s.: Sansauer-de-Dir.
Croix-Saint-Ouen (La-), Nr. 111.
Cuendulam, Nr. 111.
Cueva de Vinroma, s.: Scowa.
Cuneo, Nr. 139.
Curco, Nr. 111.
Cydone, Nr. 139.
Czernig, Nr. 150.
Czestochow, Nr. 150, 152c.
Czirrawetz (Horovice?), Nr. 154i.
- Damaskus, Nr. 1, 6, 8, 39, 15, 23, 30, 52a, 62, 69, 71, 111, 122.
Damiette, Nr. 6, 62.
Damour (Ed), s.: Kan Demort.
Dänemark, Nr. 40.
Danzig, Nr. 60.
Darium, Nr. 1.
Darmstadt, Nr. 23.

Darum, Nr. 23.
Dauphiné, Nr. 47.
Dax, Nr. 149.
Debruthy (Kan), s.: Kan Debruthy.
Dedina, Nr. 128.
Deggendorf, Nr. 44, 100, 145b.
Deir el Quruntul, Nr. 111.
Dekardedial, s.: Aspidal Dekardedial.
Delequare, Nr. 82.
Delhi, Nr. 12.
Delmenhorst, Nr. 51.
Delos, Nr. 88.
Delta, Nr. 88.
Demort (Kan), s.: Kan Demort.
Dendemonde, Nr. 15.
Dericamesa, Nr. 23.
Deschinawo, Nr. 128.
Dethonaledy, Nr. 23.
Dettelbach, Nr. 138.
Deutsch Brod, Nr. 145c, 150, 154g.
Deutschkrone, Nr. 44.
Deventer, Nr. 15, 51, 93.
Dhikrin, Nr. 82.
Diedenhofen, Nr. 72.
Dieren, Nr. 44.
Diest, Nr. 15, 105, 107, 111.
Dietrichstain, 152f.
Dieuze, Nr. 108.
Dijon, Nr. 43, 153.
Dilla, Nr. 128.
Dillingen, Nr. 140, 145b.
Dimas (Ed), s.: Kan Dyorathy.
Dimisso, Nr. 15.
Dinkelsbühl, Nr. 39, 69, 145a.
Divin, Nr. 154x.
Djinnin, Nr. 28a.
Dmerenbutig, Nr. 128.
Doesburg, Nr. 44.
Doetinchem, Nr. 44.
Dofra, Nr. 111.
Dole, Nr. 153.

Dollein, Nr. 154w.
Dolphin, Nr. 112.
Domstadtl, Nr. 154w, 154y.
Dommitzsch, Nr. 44.
Domodossola, Nr. 126.
Donauwörth, Nr. 41, 15, 28a, 69, 91, 91, 127a, 129, 145d.
Doncaster, Nr. 89.
Donzère, Nr. 107, 111, 144.
Doporiski, Nr. 128.
Dorby, s.: Alla puntty dorby.
Dorbuan (Serofano), Nr. 91.
Dorffis (Niederdorf), Nr. 104.
Dormans, Nr. 149.
Dorogobuz, Nr. 128, 150.
Dorondon, Nr. 88.
Dorsilon, Nr. 144.
Dos Casas, s.: Cassa.
Douai, Nr. 107.
Drauburg, a. d. Drau, Nr. 72, 154k.
Dresden, Nr. 75.
Dreux, Nr. 111.
Drissa, Nr. 128.
Drisset, Nr. 128.
Drosendorf, Nr. 154h, 154i.
Druck, Nr. 150.
Dschorna, Nr. 128.
Dubrovnik, s.: Ragusa.
Dubrovno, Nr. 128, 150.
Ducey, Nr. 111.
Duisburg, Nr. 138.
Duleigno, Nr. 111.
Dunbar, Nr. 89.
Durazzo, Nr. 10, 25, 43, 97, 102.
Düren, Nr. 33, 105, 138, 143b.
Durham, Nr. 89.
Durres, Nr. 88, 111.
Durres (Torres de Segre), Nr. 144.
Dussein (Duzens), Nr. 89.
Düsseldorf, Nr. 138.
Duzens, s.: Dussein Nr. 89.
Dvorce (Hof), Nr. 152c, 152e, 154w, 154y.

- Dwerschak, Nr. 128.
Dyorathy (Kan), s.: Kan Dyorathy.
Dyospolis, Nr. 2.
- Ebelsberg, Nr. 75.
Ebenthall, Nr. 127a.
Eberbach (Kloster), Nr. 93.
Ebersberg, Nr. 140, 145d.
Echauffour, Nr. 111.
Echelles (Les), Nr. 73, 107.
Ecouché, Nr. 111.
Ecouis, Nr. 89.
Ed Damour, s.: Kan Demort.
Ed Dimas, s.: Kan Dyorathy.
Edelény, Nr. 154x.
Edinburgh, Nr. 89.
Eeklo, Nr. 138.
Eferding, Nr. 89.
Effkayl, Nr. 88.
Effrem, Nr. 102.
Egalunga, Nr. 144.
Eger, Nr. 12, 44, 93.
Eggenburg, Nr. 154i.
Eggenfelden, Nr. 143a.
Ehrenberg, Nr. 88.
Ehrenberger Klause, s.: Kluse.
Ehrenfels, Nr. 138.
Eibelstadt, Nr. 138.
Eichstätt, Nr. 55, 75, 104, 125b.
Eilenburg, Nr. 44, 112, 127a.
Einbeck, Nr. 127a.
Einersheim, Nr. 154i.
Einsiedeln, Nr. 15, 19, 30, 49, 51, 54, 58, 73, 107, 113, 132, 133, 135, 144, 146, 153.
Eisenach, Nr. 23.
Eisenerz, Nr. 143a, 152d.
El, s. Hauptnamensbestandteil.
Elbasan, Nr. 25.
Elche, Nr. 106.
Elfsberg, Nr. 115.
Elizondo, Nr. 149.

Ellmau, Nr. 154c, 154k.
Ellwangen, Nr. 145a, 149.
Elna, Nr. 136.
Eltmann, Nr. 138.
Eltville, Nr. 14d, 33, 138.
Elvas, Nr. 144.
Embrun Briancon, Nr. 136.
Emden, Nr. 51.
Emersdorf, Nr. 154d.
Emilia, Reggio Nell', s.: Reggio Nell'Emilia.
Emmaus, Nr. 7, 16, 25, 29, 30, 31, 54, 57, 62, 69, 75, 86, 88, 90, 92, 96, 114.
Emmenhausen, Nr. 14a.
Emmerich, Nr. 44, 51, 93, 138.
Emskirchen, Nr. 154i.
En-Nusb, Nr. 82.
Enarea, Nr. 111.
Engelberg, Nr. 133.
Engelhartszell, Nr. 128.
Engen, Nr. 128.
Engers, Nr. 138.
England, Nr. 52b.
Enns, Nr. 33, 89, 152d, 154k.
Ensisheim, Nr. 33, 72.
Epéhy, Nr. 111.
Epernay, Nr. 149.
Ephesus, Nr. 1, 2, 11, 12.
Epinal, Nr. 108.
Episkopi, Nr. 49, 54; s.: Portus Biscopiensis.
Eppan, Nr. 111, 146.
Erding, Nr. 72.
Ereven, Nr. 43.
Erfurt, Nr. 14a, 23, 44, 73.
Erlabrunn, Nr. 138.
Erlangen, Nr. 106, 138.
Erlbach, Nr. 91.
Erlingen (Ettlingen), Nr. 128.
Ersingen, Nr. 12.
Ertvelde, Nr. 138.
Eschen(bach), Nr. 145a.
Essel, Nr. 127a.
Esslingen, Nr. 72, 108, 111, 112, 128, 131, 143a.

- Estauliers, Nr. 111.
Estella, Nr. 111.
Estremoz, Nr. 144.
Etampes, Nr. 107, 119, 149.
Etauliers, Nr. 149.
Etschtal, Nr. 65.
Ettal, Nr. 33.
Ettiswyl, Nr. 54.
Ettlingen, Nr. 72, 128; s.: Erlingen.
Evêque, Puy-l', s.: Puy-l'Evêque.
Evora, Nr. 63, 106, 144.
Exmes, Nr. 111.
Eyrstorff, Nr. 128.
- Faba (La), Nr. 111.
Faenza, Nr. 139.
Fahner, Nr. 73.
Faido, Nr. 118, 139.
Falciano, Nr. 139.
Faloano, Nr. 95.
Falset, Nr. 89.
Falssa, Willa, s.: Willa Falssa.
Falster, Nr. 127a.
Falzion (Val Sugana), Nr. 49.
Famagusta, Nr. 2, 6, 39, 25, 62, 71, 82, 92, 95, 102, 109, 110, 118, 120, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 146, 147.
Fano, Nr. 95, 111, 129, 139.
Fara in Sabina, Nr. 139.
Farahissar, Nr. 12.
Faro, Nr. 89.
Fasano, Nr. 113.
Fasesio, Nr. 107.
Favarges, Nr. 126.
Fazana, Nr. 118.
Fehmarn, Nr. 127a.
Felach, Nr. 136.
Feldkirch, Nr. 15, 19, 29, 33, 49, 108, 146.
Feldlager, Nr. 154s.
Felizzano, Nr. 139.
Felsberg, Nr. 44, 149.
Feltre, Nr. 49, 69, 88, 92, 95, 109, 122, 129, 146.

Féertil, Valle, s.: Valle Féertil.
Ferrara, Nr. 15, 19, 43, 46, 51, 53, 69, 75, 112, 126, 129, 133, 136.
Ferrieros, Nr. 111.
Feuchtwangen, Nr. 63.
Fiburg, Nr. 128.
Fiduza, Nr. 51.
Fieberbrunn, Nr. 89.
Fineka, s.: Finicha.
Figueras, Nr. 89, 106, 136, 144.
Finicha (Fineka), Nr. 108.
Finisterre, Cap, Nr. 22a, 36, 37, 52b, 58, 63, 89, 106.
Finnland, Nr. 40.
Fiñana, Nr. 106.
Firenzuola, Nr. 19, 43, 51, 69, 111, 112, 136, 139.
Firminianum (Castrum) s.: Castrum Firminianum.
Fischbach, Nr. 104.
Fiuma, Nr. 28a.
Flandern, Nr. 137.
Flensburg, Nr. 127a.
Florenz, Nr. 19, 43, 46, 47, 51, 53, 69, 71, 75, 91, 111, 112, 129, 136.
Fluechenstain, Nr. 128.
Flüelen, Nr. 51, 54, 84, 133, 135, 139.
Foggia, Nr. 139, 147.
Foligno, Nr. 84, 111, 129, 139.
Fondi, Nr. 43, 91, 95, 129, 136, 139.
Fonfria, Nr. 111.
Fontfroide, Nr. 89.
Fontha willa, Nr. 149.
Forchheim, Nr. 23, 64, 93, 112, 127a, 138.
Forentze, Nr. 129.
Forli, Nr. 43.
Fosa, Tortua, s.: Tortua Fosa.
Fossano, Nr. 139.
Fossato, Nr. 111.
Fossombrone, Nr. 111, 129.
Fossone, Nr. 129.
Foya, Nr. 111.
Franca del Vierzo, Villa, s.: Villa Franca del Vierzo.
Francolin (Francolino), Nr. 139.
Franco (Castel), s.: Francolin.
Francolino, Nr. 15, 51, 75; s.: Francolin.

Frankenmarkt, Nr. 154k.
Frankfurt a. M., Nr. 14c-e, 19, 33, 34, 44, 51, 63, 93, 95, 105, 106, 138.
Frankreich, Nr. 52b, 137.
Fraschia (La), Nr. 108.
Frauenfeld, Nr. 73, 127b.
Fredes, Nr. 106.
Freialdenhoven, Nr. 138.
Freiberg, Nr. 75.
Freiburg i. Br., Nr. 33, 36, 44, 72, 73, 107, 128.
Freiburg i. Ü., Nr. 33, 73.
Freienwalde (Bad), Nr. 44.
Freinsheim, Nr. 112.
Freising, Nr. 12, 128, 143a.
Freistadt, Nr.
Fréjus, Nr. 139.
Frelenberg, Nr. 138.
Freudenberg, Nr. 138.
Freystadt, Nr. 104, 128, 152c, 154a, 154b, 154n, 154o, 154t, 154u, 154v.
Freystadt b. Neumarkt, Nr. 104.
Freyung, Nr. 101.
Fria, Villa, s.: Villa Fria.
Friedau, Nr. 151.
Friedberg, Nr. 14a, 14c-d, 44, 128.
Friedrichshafen, Nr. 73.
Friesach, Nr. 72, 75, 101, 120, 154k.
Fritzlar, Nr. 14a.
Frohnleite, Nr. 33.
Fromental, Nr. 111.
Fromista, Nr. 107, 111, 144.
Froundo, Nr. 11.
Fuah, Nr. 23, 82.
Fuenterrabia, Nr. 111, 137, 149.
Fuero, Ponte, Lage s.: Castel Ponta.
Fulneckh, Nr. 154t.
Fundigo (Schloß), Nr. 25.
Furelos, Nr. 111.
Fürstenberg, Nr. 128.
Fürstenfeld, Nr. 140.
Fürstenfeldbruck, Nr. 72.
Fürth, Nr. 91.
Fusina, Nr. 140.

Füssen, Nr. 44, 69, 125b, 127a, 127b, 128, 140.

Gabryn, Nr. 63.

Gaeta, Nr. 43, 95, 129, 139, 147.

Gagae, s.: Gangama.

Gaifano, Nr. 129.

Gaildorf, Nr. 149.

Gaillac, Nr. 144.

Galarda, (Galerota), Nr. 111.

Galareda (Galerota), Nr. 144.

Galata, Nr. 12.

Galathas, Nr. 2.

Galera (La), Nr. 89, 106.

Galerota, s.: Galarda/Galareda.

Galitz, Nr. 154o.

Galizien, Nr. 37.

Gallat, Nr. 12.

Gallega, Aldea, s.: Aldegolana.

Gallipoli, Nr. 12, 129.

Galln (Golling), Nr. 145d.

Gallneukirchen, Nr. 128.

Gancester, Nr. 102.

Gandersheim, Nr. 44.

Gangama (Gagae), Nr. 54.

Gangelt, Nr. 138.

Ganghofen, Nr. 128.

Garda (Isola di) s.: Isola di Garda.

Garmisch-Partenkirchen, Nr. 15, 91, 129.

Garnsee, Nr. 60.

Gartz a. d. Oder, Nr. 112.

Gasapo (Budva), Nr. 108.

Gasmaha, Nr. 88.

Gassy, Nr. 144.

Gat, Nr. 88.

Gaza, Nr. 1, 5, 6, 8, 10, 11, 23, 62, 65, 69, 82, 84, 87, 88, 122.

Gazapoli, Nr. 83.

Geb, Nr. 154y.

Gehne (Jena oder Gera), Nr. 112.

Geislingen, Nr. 72, 111, 128, 131, 143a.

Geismar, Nr. 14a.

Gelibolu, Nr. 11.

Gelnhausen, Nr. 14d, 105, 154i.
Gemona, Nr. 101; s.: Klornau.
Gemünden, Nr. 138, 154i.
Genf, Nr. 33, 36, 43, 47, 58, 63, 73, 107, 138, 139, 144, 153.
Gent, Nr. 143b.
Genua, Nr. 37, 47.
Georgien, Nr. 3, 12.
Geppingen, Nr. 128.
Gera, Nr. 44; s.: Gehne.
Geraloffmigh, Nr. 93.
Geras, Nr. 154i.
Gerbirro, Nr. 63.
Germersheim, Nr. 51.
Gernagorzen, s.: Agorus.
Gerodin, Nr. 128.
Gerona, Nr. 36, 106, 136, 137, 144.
Gestinen, Nr. 139.
Gex, Nr. 43.
Gibrleon, Nr. 89.
Gibraltar, Nr. 47.
Giebau, Nr. 154w.
Giengen, Nr. 73, 144.
Gießen, Nr. 44.
Gigean, Nr. 107.
Gimont, Nr. 107, 111.
Ginestar, Nr. 106.
Giornico, Nr. 51, 84.
Giovanni, San (Castel), s.: Castel San Giovanni.
Giovenazzo, Nr. 95, 129, 139.
Girona, Nr. 47, 89.
Giugliano, Nr. 43.
Glatz, Nr. 150.
Gleiwitz, Nr. 154t.
Gleysdorff, Nr. 154e.
Glog (Olow), Nr. 154y.
Goggitsch, Nr. 154i.
Glognitz, Nr. 154s.
Glogówek, Nr. 150, 154w.
Glubczyce (Leobschütz), Nr. 150, 154w.
Glubczyce, Nr. 152c.
Gmünd, Nr. 25.

Gmünd (Abtsgmünd oder Schwäbisch Gmünd), Nr. 145a.
Gmunden, Nr. 33.
Goes, Nr. 138.
Goete (Kreta), Nr. 13.
Göllersdorf, Nr. 150.
Golling, Nr. 25, 72, 101; s.: Galln.
Golubowitz, Nr. 53.
Gomara, Nr. 149.
Gomolin, Nr. 154w.
Goncelin, Nr. 111.
Göppingen, Nr. 72, 108, 111, 112, 128, 131, 143a.
Gorckha, 152f.
Goro, Nr. 95, 129.
Gortzin, s.: Neustadt-Gortzin.
Görz, Nr. 21, 44.
Gorze, Nr. 149.
Goscieradow, Nr. 154o.
Goslar, Nr. 127a.
Gossensaß, Nr. 29.
Gotha, Nr. 44.
Gotland, Nr. 40.
Göttingen, Nr. 14a, 44, 73.
Gottschee, Nr. 111.
Graan, Nr. 152a, 154s, 154x.
Grafenau, Nr. 23.
Gräfenberg, Nr. 15, 63, 127a.
Grafendorf, Nr. 154e.
Gräfenthal (Bad), Nr. 73, 112, 127a, 148.
Gräfentonna, Nr. 73.
Granada, Nr. 2, 47, 52b, 106, 149.
Grande Chartreuse, Nr. 139; s.: Carthusia.
Grañon, Nr. 107, 111.
Grap, s.: Königreich.
Graudenz, Nr. 44, 60.
Grave a. d. Maas, Nr. 63.
Graz, Nr. 33, 44, 63, 72, 143a, 145d, 154e, 154k, 154s.
Greci, Nr. 139.
Greiffenberg, Nr. 140.
Grein, Nr. 154d, 154k.
Greiselbach, Nr. 140.
Greisenegg, Nr. 154k.

Grenade-sur-l'Adour, Nr. 89, 144.
Grenoble, Nr. 111, 139.
Grève (La), Nr. 111.
Grevesmühlen, Nr. 127a.
Griechenland, Nr. 3, 88.
Griefstedt, Nr. 44.
Grigno, Nr. 129, 146.
Grimaud, Nr. 47.
Grinki, Nr. 128.
Grisalena, Nr. 111.
Gröbming, Nr. 72.
Grodkow, Nr. 152e.
Grodno, Nr. 128, 150, 152c.
Groningen, Nr. 51.
Groß-Laufenburg, Nr. 44.
Groß-Kirchheim, Nr. 101.
Groß-Wistritz, s.: Velka Bystrice.
Grossenhain, Nr. 104.
Großwardein, Nr. 11.
Grottaminarda, Nr. 95, 139.
Grub, Nr. 145d.
Grundis, Hospitale de, s.: Hospitale de Grundis.
Gunsperg, Nr. 128.
Guadahortuna, Nr. 149.
Guadalajara, Nr. 106, 144, 149.
Guadalupe, Nr. 106, 144; s.: Pardalupa.
Guadix, Nr. 106.
Gualdo, Nr. 111.
Guastalla, Nr. 91.
Gubbio, Nr. 43.
Gué-Charroux, Nr. 111.
Guernsey, Nr. 63.
Guimera, s.: Gumara.
Gulpen, Nr. 138.
Gumara (Guimera), Nr. 144.
Gumpoldskirchen, Nr. 44.
Gunczumer, Nr. 11.
Gundelsheim, Nr. 91.
Gundersdorf, Nr. 154h.
Gundula (Cologna), Nr. 118.
Guntersdorf, Nr. 150.

Günzburg, Nr. 128.
Gunzenhausen, Nr. 73, 91, 144.
Gurgada, Nr. 144.
Gurunan, Nr. 89.

Habern, Nr. 145c.
Habry, Nr. 150.
Hachenburg, Nr. 23.
Hagenau, Nr. 33, 128.
Hagerani, Nr. 43.
Haifa, Nr. 15.
Hal, Nr. 105, 107, 111, 119.
Halberstadt, Nr. 44, 127a.
Haleb, Nr. 111.
Hall, Nr. 33, 55, 88, 128, 140.
Halle, Nr. 15, 23, 43, 73, 127a, 148.
Hallein a. d. Salzach, Nr. 72.
Ham, Nr. 111.
Hamburg, Nr. 127a.
Hameln, Nr. 15.
Hammerstein, Burg, Nr. 33.
Hamunt, Nr. 12.
Hananda, Nr. 88.
Hanau, Nr. 105.
Hannover, Nr. 127a.
Harbsle, Nr. 128.
Haro, s.: Harr.
Harr (Haro), Nr. 63.
Haspres, Nr. 111.
Hasselbach, Nr. 140.
Hasselt, Nr. 15, 105, 111.
Haßfurt, Nr. 138.
Haveke, Nr. 131.
Havelberg, Nr. 127a.
Hayd, Nr. 154i.
Hebron, Nr. 1, 2, 6, 12, 18, 23, 62, 65, 88, 111, 122.
Heerewaarden, Nr. 138.
Heidelberg, Nr. 14c, 21, 44, 63, 84, 89, 95, 112, 149.
Heidenfeld, Nr. 138.
Heidingsfeld, Nr. 138.
Heilbronn, Nr. 14c, 140, 149.

Heiligenberg, Nr. 75.
Heiligenstadt, Nr. 14a.
Hanstein (Burg), Nr. 14a.
Heitersheim, Nr. 29.
Helisey, Nr. 69.
Helym, Nr. 1, 2, 6.
Hendorff, Nr. 154c.
Herat, Nr. 12.
Herbefomere (Labouheyre), Nr. 119.
Héric, Nr. 111.
Hermagor, Nr. 53.
Hermannstadt, Nr. 11, 12.
Hermon, Nr. 111.
Hernani, Nr. 111, 119, 144.
Henares, s.: Alcala de.
Hersbruck, Nr. 154i.
Herßberg (Schloß), Nr. 73.
Herzberg, Nr. 44.
Hestlitzkhain, Nr. 154o.
Heyden (Cortina d'Ampezzo), Nr. 19, 28a.
Higoltstein, s.: Stein.
Hildesheim, Nr. 15, 127a.
Hilsbach, Nr. 149.
Hiltpoltstein, Nr. 44.
Himberg, Nr. 154e.
Hirschau, Nr. 154i.
Hirzenach, Nr. 111.
Hita, Nr. 106, 144, 149.
Hittfeld, Nr. 51.
Höchst, Nr. 34, 138.
Höchstädt, Nr. 127a, 140.
Hof, Nr. 15, 44, 93, 127a; s.: Dvorce.
Hofstetten, Nr. 138.
Hohen Königsberg, Nr. 128.
Höhlenstein, Nr. 29.
Hollabrunn, Nr. 145c, 154i.
Homburg b. Wertheim, Nr. 138.
Honfleur, Nr. 89.
Hontanos, Nr. 111.
Hoogstraaten, Nr. 138.
Hôpital-d'Orion (L'), Nr. 111.

- Hormillos del Camino, Nr. 111.
Horn, Nr. 128.
Hornegg, Nr. 44.
Horní, Nr. 154y,
Hornilus, s.: Hörvilles.
Horovice, s.: Czirrawetz.
Horsitz, Nr. 101.
Hörvilles (Hornilus), Nr. 144.
Hospenthal, Nr. 84.
Hospital de Orbigo, Nr. 111.
Hospital de Padornelo, s.: Hospitale de Grundis.
Hospitale de Grundis (Hospital de Padornelo), Nr. 111.
Hospitium ad lapidem Cavum (zum Holenstein), Nr. 88.
Hostalrich, Nr. 136, 144.
Hosterschlag, Nr. 154i.
Houdan, Nr. 111.
Hoza, Nr. 150.
Hranice, s.: Hranitza.
Hranitza (Weißkirchen), Nr. 128, 152c.
Hufingen, Nr. 128.
Hultschin, Nr. 154t.
Hustapecz, s.: Auschwiez.
Huttwil, Nr. 139.
- Ibissibur, Nr. 12.
Ifsgossa, Nr. 144.
Iglau, Nr. 154g.
Igualada Olesa de Monderrat, Nr. 106, 144.
Iles de Lérins, Nr. 139.
Ilkusch, s.: Olkusz.
Illertissen, Nr. 88.
Illescas, Nr. 149.
Immenstadt, Nr. 127a, 128.
Imola, Nr. 139.
Imst, Nr. 111, 131.
Incisa, Nr. 51.
Indersdorf, Nr. 128, 143a, 145d.
Indien, Nr. 3.
Ingelheim, Nr. 111.
Ingolstadt, Nr. 55, 64, 73, 75, 104, 112, 145b, 149.
Innichen (Pustertal), Nr. 140, 154k.

- Innsbruck, Nr. 15, 23, 28a, 29, 30, 33, 44, 50, 55, 64, 75, 82, 83, 86, 88, 89, 91, 95, 100, 104, 109, 112, 125a, 128, 129, 130, 140, 143a, 143b, 154b, 154c, 154k.
Interlaken, Nr. 118.
Iphofen, Nr. 154i.
Irdning, s.: Allt Iring.
Irmis, Nr. 139.
Irun, Nr. 111, 119, 144.
Ischititzschen (Tiezzo a. Fiume), Nr. 120.
Ischel (Bad), Nr. 33.
Iskia, s.: Scia.
Isle d'Arbeissan (L'), Nr. 111.
Isle of Wight, Nr. 89.
Isle-Jourdain (L'), Nr. 107, 111, 144.
Isle-de-Noë, Nr. 107.
Isle-sur-la-Sorgue (L'), Nr. 139.
Islingen, Nr. 128.
Ismail, Nr. 12.
Isny, Nr. 127b.
Isola di Garda, Nr. 84.
Isola di San Pietro, Nr. 136.
Istra, Capo d', s.: Capo d'Istra.
Ithyna, Nr. 11.
Itri, Nr. 43, 95, 139.
Ivrea, Nr. 43.
Izmir, Nr. 11.
Iznalloz, Nr. 149.
Izola, Nr. 140.
- Jadraque, Nr. 149.
Jägerndorf, Nr. 154w, 154y.
Jaffa, Nr. 1, 2, 6, 7, 13, 39, 15, 16, 20, 23, 25, 28a, 29, 30, 31, 38, 43, 49, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 100, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 118, 120, 126, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 151.
Jägerndorf, Nr. 150, 152c, 152e.
Jaspe, Nr. 2.
Jativa, Nr. 89, 106.
Jedesheim, Nr. 88.
Jena, Nr. 112, 127a, 148; s.: Gehne.
Jericho, Nr. 1, 2, 6, 7, 8, 16, 20, 25, 29, 30, 32, 54, 55, 59, 62, 64, 68, 69, 70, 71, 82, 86, 88, 90, 102, 108, 110, 111, 118, 122, 133, 135, 139, 140, 141, 146, 147, 151.

- Jeromiers, Nr. 150.
Jerusalem, Nr. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 39, 15, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 43, 49, 52a, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 118, 120, 122, 126, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 151.
Jesi, Nr. 112.
Jesus del Valle (Monasterio), Nr. 106.
Jettingen, Nr. 72.
Jfarung (Yzeron), Nr. 144.
Joachimsthal, Nr. 154i.
Jodar, Nr. 149.
Joditz, Nr. 93.
Johannes des Täufers (Kloster), Nr. 93.
Joia, Nr. 139.
Jougne, Nr. 43.
Jourdain, Isle (L'), s.: Isle-Jourdain (L').
Judenburg, Nr. 101, 120, 143a, 154k.
Jülich, Nr. 14d, 23, 33, 138.
Juneda, Nr. 144.
Junquera (La), Nr. 89, 106, 136.
Jüterbog, Nr. 44.
- Kaaden, Nr. 154i.
Kadan, Nr. 93, 100.
Kaffa, Nr. 12.
Kairo, Nr. 1, 2, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 23, 30, 62, 65, 82, 84, 87, 88, 109, 111, 122.
Kaiserslautern, Nr. 149.
Kaiserstuhl, Nr. 132.
Kaiserswerth, Nr. 138.
Kako (Cacado oder Kalkan), Nr. 131.
Kalabrien, Nr. 2.
Kalamata, Nr. 96.
Kalce, s.: Karst.
Kale, s.: Myra.
Kalinin, Nr. 128.
Kalkan, s.: Kako.
Kalkar, Nr. 93.
Kaltenberg, Nr. 44.
Kaltern, Nr. 15, 69, 111, 131, 154k.
Kalve, Nr. 138.

Kamach, Nr. 12.
Kamenica, Nr. 154o, 150.
Kamiensk, Nr. 150, 154w, 154y,
Kamoykuli (Kolossi), Nr. 97.
Kampanien, Nr. 2.
Kampen, Nr. 51.
Kan Dyorathy (Ed Dimas), Nr. 23.
Kan Debruthy, Nr. 23.
Kan Demort (Ed Damour), Nr. 23.
Kana, Nr. 2, 32, 62, 69, 111.
Kandis (Candes), Nr. 63.
Kapadokien, Nr. 15.
Kapernaum, Nr. 2, 32, 62, 69.
Kaplitz, Nr. 154g.
Kappel, Nr. 49.
Karaman, Nr. 12.
Karafaschall, Venta, s.: Venta Karafaschall.
Karim, s.: Ain.
Karlsbad, Nr. 93.
Karlstadt, Nr. 138, 154i.
Karmel, Nr. 23.
Kärnten, Nr. 40, 143b.
Karst (Kalce), Nr. 140.
Karyach (Kharas), Nr. 62.
Kasaras (Cazères), Nr. 144.
Kaskan, Nr. 63.
Kassadilla (Calcadilla), Nr. 144.
Kassel, Nr. 14a, 23.
Kassia Roy, Nr. 144.
Kassiope, Nr. 30.
Kastilien, Nr. 37.
Katalonien, Nr. 47.
Katharinenkloster, s.: Sinai.
Kathera (Kotor), Nr. 86.
Katlenburg, Nr. 73.
Katsch, Nr. 12.
Kaub, Nr. 138.
Kaydanow, Nr. 150.
Kayseri, Nr. 12.
Kazinbarcika, Nr. 154x.
Kelc, Nr. 154v.

Kelheim, Nr. 140.
Kempten, Nr. 23, 44, 88, 108, 111, 112, 127b, 131, 143a.
Kempten i. d. Pfalz, Nr. 75.
Kenzingen, Nr. 72.
Kephalaria, Nr. 11, 23, 55, 57, 95, 139, 140, 141, 146.
Kereson, Nr. 12.
Kerns, Nr. 73.
Keschan, Nr. 12.
Kesselstadt, Nr. 138.
Kevevain, Nr. 43.
Kharas, s.: Karyach.
Kheichlswann, Nr. 154b.
Khesetin (ev. Koscezin), Nr. 152c.
Khien, Nr. 154o.
Khraritz, Nr. 154y,
Khruegla, Nr. 154b.
Kilchberg, Nr. 50, 52a.
Kilia, Nr. 12.
Kilikien, Nr. 88.
Kindberg, Nr. 101.
Kingenberg, Nr. 91.
Kithira, Nr. 6.
Kitzbühel, Nr. 33, 154b.
Kitzingen, Nr. 33, 138, 154i.
Kladrau, Nr. 154i.
Klam, Nr. 152d, 154b, 154s.
Klausen, Nr. 15, 33, 55, 75, 112, 129, 131, 140.
Klausenburg, Nr. 11.
Klerzi, Nr. 63.
Kleve, Nr. 43.
Klin, Nr. 128.
Klingenberg, Nr. 91, 138.
Klobuck, Nr. 150.
Klornau (Gemon), Nr. 120.
Kloster, s. Hauptnamensbestandteil.
Klösterle, Nr. 15, 19, 29, 30, 49, 108.
Klosterneuburg, Nr. 154n.
Kluse (Ehrenberger Klause im oberen Lechtal), Nr. 108.
Knittelfeld, Nr. 75, 101, 120, 154k.
Knittlingen, Nr. 143a.
Koblenz, Nr. 14d, 15, 19, 33, 34, 44, 63, 72, 89, 93, 96, 105, 111, 131.

Kocs Ofen, Nr. 145e.
Kolin, Nr. 145c, 154g.
Kolmesee, s.: Kulmsee.
Köln, Nr. 14d, 15, 19, 23, 33, 34, 37, 40, 51, 63, 70, 72, 89, 93, 105, 111, 131, 138, 143b.
Kolossi, s.: Kamoykuli.
Komarno, Nr. 154q, 154s.
Komotau, Nr. 93, 154i.
Konia, Nr. 12.
Königreich van Grap, Nr. 2.
Königsberg, Nr. 154t; s.: Hohen Königsberg.
Königsfelden, Nr. 33, 73.
Königsaal, s.: Wratisslau.
Königswiesen, Nr. 128.
Königswinter, Nr. 111, 131.
Konitz, Nr. 44.
Konstantinopel, Nr. 2, 11, 12, 109, 111.
Konstanz, Nr. 14d, 33, 40, 73, 92, 127a, 127b, 128, 144.
Koprzywnica, Nr. 154o.
Korcula, Nr. 23, 25, 29, 30, 70, 75, 82, 83, 88, 92, 95, 96, 97, 101, 102, 104, 108, 110, 111, 112, 113, 118, 132.
Korczyn, Nr. 154o; s.: Nowy Korczyn.
Korfu, Nr. 13, 39, 15, 16, 20, 21, 23, 24, 25, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 43, 49, 54, 55, 57, 64, 66, 68, 69, 70, 75, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 91, 92, 95, 97, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 118, 120, 122, 131, 139, 141, 147.
Korinth, Nr. 2.
Korneuburg, Nr. 63, 154u.
Koron, Nr. 6, 8, 11, 23, 24, 49, 57, 69, 88, 96, 114.
Korsika, Nr. 1, 2, 47.
Korsör, Nr. 127a.
Kortgene, Nr. 138.
Kos, Nr. 25, 131.
Koscezin, s.: Kheseatin.
Koszyce, Nr. 154o.
Kosel, s.: Cosle.
Köthen, Nr. 15.
Kotor, s.: Kathera.
Kouden Born, Nr. 138.
Kozle, Nr. 152c.
Krabbatten (Kroatien), Nr. 40.
Krain, Nr. 40.

Krakau, Nr. 12, 40, 128, 150, 152b, 152c, 152d, 154b, 154n, 154o, 154t, 154u, 154v.

Krapkowice (Krappitz), Nr. 150, 154w, 154y.

Krappitz, s.: Krapkowice.

Krasnoie, Nr. 150.

Krems, Nr. 154b, 154d.

Kremsier, Nr. 154t, 154v.

Kremsmünster, Nr. 33.

Kreskcy, Nr. 128.

Kreta, Nr. 1, 2, 6, 8, 11, 16, 23, 25, 29, 30, 31, 35, 43, 49, 54, 55, 57, 64, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 83, 86, 88, 91, 92, 95, 96, 97, 100, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 118, 120, 122, 129, 133, 135, 139, 140, 141, 146, 147, 151; s.: Goete.

Kreuzburg, Nr. 44.

Krieglach a. d. Mürz, Nr. 120.

Kroatien, s.: Krabbatten.

Kromolow, Nr. 150.

Kronberg b. Mainz, Nr. 29.

Kronberg b. Wien, Nr. 75.

Kronburg (Ruine), Nr. 29.

Kronstadt, Nr. 11.

Krozingen, Nr. 44.

Krynki, Nr. 150, 152c.

Krzepice (Alt-Crepitza), Nr. 150, 154y, 154w.

Krzywin, 152f.

Kübelburg, Nr. 149.

Kufstein, Nr. 55, 104, 122, 128, 140.

Kulmsee (Kolmese), Nr. 60.

Kulmbach, Nr. 93.

Külsheim, Nr. 93.

Kum, Nr. 139.

Kunzak, Nr. 154i.

Kurland, Nr. 40.

Kurow, Nr. 152c.

Kütahaya, Nr. 12, 111.

Kuttenberg (Kutná Hora), Nr. 89, 150.

Kykladen, Nr. 88.

Kyma, Nr. 95.

L', s.: Hauptnamensbestandteil.

La, s.: Hauptnamensbestandteil.

Laach, Nr. 93.

Labenne, Nr. 111.
Labern, Nr. 89.
Labouheyre, s.: Herbefomere.
Lachen, Nr. 132.
Ladendorf, Nr. 154n.
Lafrançaise, Nr. 89.
Lage Fuero, Ponte, s.: Castel Ponta.
Lagos, Nr. 89.
Lagruta, Nr. 129.
Laguiole, Nr. 144.
Laharie, Nr. 111, 149.
Lahnstein, Nr. 14d, 138.
Laibach, Nr. 140.
Lamas, Nr. 128, 150.
Lamasch, Nr. 154o.
Lambach, Nr. 154k.
Lambesc, Nr. 73, 139.
Lamech, Nr. 62.
Lameck, Nr. 63.
Lancbert, Nr. 43.
Landeck, Nr. 15, 19, 29, 44, 108, 111, 131, 146.
Landera, Nr. 144.
Landsberg, Nr. 5, 12, 21, 25, 33, 38, 44, 58, 72, 73, 75, 82, 89, 91, 101, 104, 129.
Landshut, Nr. 125b, 128.
Landstuhl, Nr. 149.
Langenargen, Nr. 127b.
Langenau, Nr. 73.
Langenfeld, Nr. 154i.
Langensalza (Bad), Nr. 73.
Langental, Nr. 73.
Langenzenn, Nr. 14c, 93, 112.
Lango, Nr. 82, 95, 114.
Langon, Nr. 149.
Langquaid, Nr. 75.
Languedoc, Nr. 37, 47.
Lankowitz, Nr. 143a.
Lanquillet, Nr. 111.
Lanslebourg, Nr. 111.
Lapalisse, Nr. 153.
Lapalud, Nr. 73, 107, 111.
Lapesa, Nr. 106.

Laranta, Nr. 111.
Larino, Nr. 151.
Larmolus, Nr. 88.
Larnaka, Nr. 102, 140, 141.
Larrasoaña, Nr. 111, 149.
La-Sainte-Baume, Nr. 37, 73, 144.
Lasarte, Nr. 111.
Laspēna, Nr. 144.
Lastovo, s.: Losua.
Latrun (Kloster), Nr. 141.
Latsch, Nr. 49, 108, 111, 131, 146.
Lauda, s.: Ludenburg.
Laudenburg, s.: Ludenburg.
Lauf, Nr. 154i.
Laufenburg, Nr. 33.
Lauingen, Nr. 140.
Lausanne, Nr. 33, 43, 73, 107, 139, 153.
Lautenbach, Nr. 149.
Le, s.: Hauptnamensbestandteil.
Lebhem, Nr. 88.
Lebus, Nr. 44.
Lecce, Nr. 64, 91, 95, 113, 129, 139.
Leeder, Nr. 95.
Leen, Nr. 135.
Leer, Nr. 51.
Legion (Lyon), Nr. 153.
Legoretta, Nr. 111.
Léguevin, Nr. 111.
Legunda, Nr. 144.
Leiden, Nr. 44.
Leifers, Nr. 132.
Leipnickh, Nr. 154t, 154v.
Leipzig, Nr. 15, 44, 89, 112, 127a.
Lelow, Nr. 152c.
Lemberg, Nr. 12.
Lemgo, Nr. 15.
Lemprie, Nr. 12.
Lengenfeld, Nr. 75, 140.
Lenzburg, Nr. 49.
Lenzkirch, Nr. 73.
Leoben, Nr. 33, 101, 120, 128, 143a, 152d, 154b, 154k.

- Leobschütz, s.: Glubczyce.
Leon, Nr. 36, 47, 58, 107, 111, 119, 144.
Lepe, Nr. 89.
Lerida, Nr. 47.
Lérins (Iles de), s.: Iles de Lérins.
Lerma, Nr. 149.
Lermoos, Nr. 23, 88, 111.
Les, s.: Hauptnamensbestandteil.
Lesina, Nr. 23, 25, 28a, 57, 68, 70, 76, 77, 82, 83, 88, 92, 95, 96, 97, 101, 102, 104, 108, 110, 111, 129, 135, 151.
Lesperon, Nr. 111.
Lettovice, Nr. 101.
Leuba, Nr. 25.
Leuchtenberg, Nr. 154i.
Leuk, Nr. 126.
Leutkirch, Nr. 127b.
Leuven, Nr. 143b.
Leytten, Nr. 129.
Lézignan, Nr. 89, 144.
Libanel, Nr. 129.
Lichnov, Nr. 154y,
Lichtenfels, Nr. 55.
Liebstedt, Nr. 44.
Liegnitz, Nr. 101.
Lienz, s.: Lynntz.
Lienz a. d. Drau, Nr. 140.
Lier, Nr. 43.
Liestal, Nr. 49.
Lieten, Nr. 43.
Ligonde, Nr. 111.
Limassol, Nr. 1, 6, 13, 39, 25, 29, 30, 35, 70, 71, 82, 83, 84, 86, 88, 92, 95, 97, 108, 110, 112, 118, 129, 133, 135, 139, 146, 147, 151.
Limeil, Nr. 89.
Limone, Nr. 139.
Limpurgk (Nimburg), Nr. 101.
Linares, Nr. 89.
Lindau, Nr. 127b, 128.
Linz b. Bonn, Nr. 51, 128, 138.
Linz b., Nr. 143a, 145c, 145d, 152d, 154c, 154d, 154g, 154k.
Lipnik, Nr. 128, 152c, 154v.
Liposthey, Nr. 111.

Lipouetz, Nr. 128, 152c.
Lipowiec, Nr. 154t.
Lipowetz, Nr. 128.
Lissa, Nr. 11, 25, 57, 112, 120.
Lissabon, Nr. 52b, 89, 106, 144; s.: Ulixbanna.
Litomerice, Nr. 93.
Livland, Nr. 40.
Livron-sur-Drôme, Nr. 73, 107.
Lo Raco, Nr. 136.
Lobith, Nr. 138.
Lodi, Nr. 51, 126, 139.
Lodro, Nr. 82.
Lofer, Nr. 33, 143a.
Logoysk, Nr. 150.
Logroño, Nr. 107, 111.
Logroson, Nr. 144.
Lonfelden, Nr. 154g.
Lohr, Nr. 138, 154i.
Loiano, Nr. 51, 111, 112, 129, 136.
Lolland, Nr. 127a.
Lombardei, Nr. 1, 2.
London, Nr. 63, 89.
Longa, Willa, s.: Willa Longa.
Longare, Nr. 140.
Longarone, Nr. 28a, 29.
Lonlay-l'Abbaye, Nr. 111.
Lopia, Nr. 144.
Lora del Rio, Nr. 89.
Lorca, Nr. 106.
Loret, Nr. 139.
Loreto, Nr. 6, 84, 95, 112, 122, 129, 139, 147.
Loriol-sur-Drôme, Nr. 73, 107, 111, 144.
Los, s.: Hauptnamensbestandteil.
Loser, Nr. 33.
Losice, Nr. 150, 152c.
Losnstein, Nr. 152d.
Losua (Lussin oder Lastovo), Nr. 114.
Loupian, Nr. 107, 111, 136.
Louvres, Nr. 111.
Lovadina, Nr. 136.
Lövenich, Nr. 33.

- Löwen, Nr. 43, 105, 107, 111, 138.
Lübeck, Nr. 40, 60, 127a.
Lublin, Nr. 128, 150, 154o..
Luc (Le), Nr. 139.
Luceno, Nr. 144.
Lucetia (Uzès), Nr. 107.
Luckau, Nr. 44.
Luden, Nr. 154i.
Ludenburg (Lauda oder Laudenburg), Nr. 91.
Lueg, Nr. 88, 91, 129, 140.
Lüenz, s.: Lynntz.
Lugano, Nr. 51, 54, 84, 118, 133, 135, 139.
Lugo, Nr. 43, 107.
Luki, Welikije, s.: Welikije Luki.
Lukow, Nr. 150, 152c.
Lumeney, Nr. 43.
Lüneburg, Nr. 51.
Lunel, Nr. 111.
Luniere, Nr. 139.
Lusignan, Nr. 89, 107, 119, 149.
Lussin, s.: Losua.
Lüttich, Nr. 4.
Luzern, Nr. 36, 73, 84, 107, 113, 133, 135, 139.
Lydda, Nr. 1, 6, 13, 15, 20, 25, 29, 30, 31, 54, 55, 57, 59, 64, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 86, 88, 90, 92, 95, 96, 101, 108, 133, 135.
Lygwenwitz, Nr. 40.
Lynntz (Lienz oder Lüenz), Nr. 72.
Lyon, Nr. 106, 144; s.: Legion.
- Maaseik, Nr. 105.
Maastricht, Nr. 15, 44, 89, 105, 107, 111, 138, 143b.
Macerata, Nr. 95.
Machietto, Nr. 23.
Madia, Nr. 88.
Madrid, Nr. 106, 137, 144, 149.
Maffra, Nr. 82, 88.
Magalona (Maguelonne), Nr. 144.
Magasam, Nr. 132.
Magdeburg, Nr. 15, 23, 44.
Magescq, Nr. 111, 149.
Maginas, Nr. 6.

Magnavacca, Nr. 95, 129.
Magnesia, Nr. 12.
Magny, Nr. 111.
Magny-en-Vexin, Nr. 89.
Magu, Nr. 12.
Maguelonne, s.: Magalona.
Mailand, Nr. 22b, 51, 54, 58, 63, 84, 118, 126, 133, 135, 136, 139.
Mainberg, Nr. 138.
Mainz, Nr. 14d, 15, 19, 29, 33, 34, 44, 51, 63, 70, 93, 105, 111, 131, 138, 143b.
Maior (Castel), s.: Castel Maior.
Mairena, Nr. 106.
Majunio, Nr. 111.
Malafaber, Nr. 144.
Malaga, Nr. 106.
Malagon, Nr. 149.
Malamocco, Nr. 129; s.: Mallanun.
Malaucène, Nr. 136, 139.
Malborghetto, Nr. 25; s.: Malsargeth.
Malchalach, Nr. 82.
Maldegem, Nr. 138.
Maleas, Nr. 88.
Malghera, Nr. 140.
Mälkasäl, Nr. 102.
Mallanun (Malamocco), Nr. 118.
Mallemort, Nr. 139.
Mallorca, Nr. 136.
Malponndt, Nr. 154w.
Mals, Nr. 49, 69, 108, 111, 131, 146.
Malsargeth (Malborghetto), Nr. 75.
Malta, Nr. 144.
Maltalebreras, Nr. 149.
Maltana, Nr. 6.
Malvasia (Monemvasia), Nr. 84.
Mama, s.: Aja.
Mambre, Nr. 62.
Mançilla de las Mulas, Nr. 111.
Mandling, Nr. 145d.
Manfredonia, Nr. 147.
Mangno, Nr. 112.
Mannheim, Nr. 149.
Mansilla de las Mulas, Nr. 107, 144.

Mansle, Nr. 149.
Manthelan, Nr. 149.
Mantua, Nr. 25, 75, 84, 91.
Manzanares, Nr. 149.
Maracha, Nr. 12.
Marath, Nr. 88.
Marbach, Nr. 23.
Marburg, Nr. 23, 44, 95.
Marburg a. d. Drau, s.: Meduburg.
Marchena, Nr. 106.
Marchouo, Nr. 128.
Marchtrenk, Nr. 154c, 154k.
Marciac, Nr. 107, 111.
Marcoussis, s.: Müßer.
Marena, Nr. 129.
Mareuil, Nr. 89.
Marghera, Nr. 29, 83, 88, 92, 104, 131, 136.
Margherita, Nr. 139.
Marian (Melegnano), Nr. 139.
Marienburg, Nr. 40, 44, 60.
Marienwerder, Nr. 44.
Marigliano, Nr. 129.
Marin, Puerto, s.: Puerto Marin.
Marina di Lago Patria, Nr. 129.
Marino, Nr. 43, 129, 139.
Markdorf, Nr. 127b.
Marktbreit, Nr. 138.
Marokko, Nr. 2.
Marsan, Nr. 111.
Marseille, Nr. 37, 47, 71, 73, 144; s.: Maszilien.
Marseillette, s.: Marsilia.
Marsilia (Marseillette), Nr. 107.
Martarello, Nr. 91.
Matariye (El), Nr. 65.
Martenslinde, Nr. 138.
Martigny, Nr. 126.
Martinengo, Nr. 111.
Martorell, Nr. 136.
Maschau, Nr. 93.
Maszilien (Marseille), Nr. 139.
Matharia, Nr. 82.

Matigny, Nr. 111.
Matrei, Nr. 15, 19, 23, 29, 30, 44, 88, 95, 104, 112, 129, 140, 154k.
Maubeuge, Nr. 43.
Maubourguet, Nr. 107, 111.
Maulbronn, Nr. 21, 95, 108, 131, 143a.
Maureillas, s.: Roias.
Mautendorf, Nr. 25.
Mautern, Nr. 33, 128.
Mauthausen, Nr. 44, 154c, 154d.
Mautt, Nr. 154x.
Mautterdorf, Nr. 125a.
Mauzé-sur-le-Mignon, Nr. 153.
Meaux, Nr. 149.
Mecheln, Nr. 15, 43, 44, 63, 89, 105, 106, 119, 138.
Medie de Pont, Nr. 111.
Medina, Nr. 128.
Medinaceli, Nr. 106, 144.
Mednigkh, Nr. 150.
Medolino, Nr. 111.
Meduburg (Marburg a. d. Drau), Nr. 72.
Meersburg, Nr. 73, 127b, 144.
Megyer, Nr. 154q.
Meilen am Zürichsee, Nr. 108.
Meissen, Nr. 44, 75.
Mekka, Nr. 82.
Meleda, Nr. 11, 25.
Melegnano, Nr. 51; s.: Marian.
Melide, Nr. 106, 144.
Melk, Nr. 33, 75, 89, 152d.
Melle, Nr. 119, 149.
Melnik, Nr. 128.
Melos, Nr. 23, 69, 88.
Melote, Nr. 6.
Memmingen, Nr. 23, 36, 44, 83, 88, 108, 111, 112, 131, 143a.
Menehu, s.: Menico.
Mengen, Nr. 86.
Mengershausen, Nr. 14a.
Menico (Menehu), Nr. 147.
Menorca, Nr. 136.
Meran, Nr. 15, 33, 49, 69, 108, 111, 113, 131, 132, 146.
Meretsch, Nr. 150.

- Meretz*, Nr. 152c.
Mergentheim (Bad), Nr. 44, 91, 112.
Merida, Nr. 63, 144.
Merlera, Nr. 147.
Messagna, Nr. 129, 139.
Messina, Nr. 2, 71.
Mestre, Nr. 19, 23, 29, 44, 63, 69, 70, 75, 83, 88, 91, 92, 95, 101, 108, 109, 113, 120, 129, 132, 131, 136, 146.
Metz, Nr. 72, 149.
Mevania, Nr. 139.
Meylan, Nr. 139.
Miajades, Nr. 144.
Middelburg, Nr. 89, 138.
Miedzyozecz, Nr. 128.
Mielnik, Nr. 150, 152c.
Milan, Nr. 111.
Milejczyce, Nr. 150, 152c.
Milenckhy, Nr. 128.
Milicin, Nr. 154g, 154h, 154i.
Milhaut, Nr. 111.
Milly, Nr. 111.
Milo, Nr. 82, 88, 140, 147.
Mils, Nr. 29.
Miltenberg, Nr. 91, 93, 138.
Mingrelien, Nr. 12.
Minsk, Nr. 150.
Mirambeau, Nr. 111.
Miranda de Ebro, Nr. 111, 119.
Mirandola, Nr. 75, 111, 112.
Mistelbach, Nr. 101, 128, 150, 152c, 152e, 154n, 154o, 154t, 154u, 154w.
Mitrovica, Nr. 111.
Mittenwald, Nr. 15, 23, 28a, 33, 64, 75, 91, 95, 112, 129.
Mljet, Nr. 97, 108.
Modena, Nr. 43, 139; s.: Mongport/Turri de Moduna.
Modon, Nr. 7, 8, 11, 13, 39, 15, 16, 20, 21, 23, 24, 25, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 43, 49, 54, 55, 57, 62, 64, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 91, 92, 95, 96, 97, 101, 102, 104, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 120, 131, 140, 147.
Moers, Nr. 93.
Mogente, Nr. 89.
Moirans, Nr. 73, 111.
Mola, Nr. 95, 129, 136, 139.

- Molam*, Nr. 139.
Molfetta, Nr. 95, 129, 139.
Molina, Nr. 111.
Molins de Rey, Nr. 136.
Molodechno, Nr. 150.
Molsheim, Nr. 29.
Mömpelgard, Nr. 33.
Momy, Nr. 111.
Monasterio, s. Hauptnamensbestandteil.
Monderrat, s.: Igualada Olesa de Monderrat.
Mondragon, Nr. 73, 129.
Mondsee, Nr. 73, 101.
Monemvasia, s.: Malvasia.
Monestier-de-Clermont, Nr. 139.
Mongolei, Nr. 12.
Mongport (Nonantula oder Modena), Nr. 91.
Monheim, Nr. 15, 91, 127a.
Monopoli, Nr. 95, 113, 129, 139.
Mons, Nr. 43, 89, 107, 111.
Mons Fericius (Fernpaß), Nr. 88.
Monstat, Nr. 88.
Montauban, Nr. 89.
Montbazon, Nr. 149, 153.
Montbert, Nr. 111.
Montbozon, Nr. 33.
Montcuq, Nr. 89.
Mont-de-Marsan, Nr. 149.
Montebello, Nr. 136, 140.
Montefalcione, Nr. 95.
Montefeart (Montgiscard), Nr. 107.
Montefiascone, Nr. 75, 111, 129.
Montegrotto, Nr. 69, 140.
Montélimar, Nr. 73, 107, 111, 144.
Montemor-o-Novo, Nr. 106, 144.
Monterotondo, Nr. 111, 139.
Montesquiou, Nr. 107, 111.
Montevarchi, Nr. 51.
Montfort, Nr. 115.
Montfort-en-Chalosse, Nr. 144.
Montgiscard, Nr. 111; s.: Montefeart.
Montlhéry, Nr. 107, 119, 149.

Monti Volsini, Nr. 112.
Montluel, Nr. 144.
Montpellier, Nr. 63, 107, 111, 136.
Mont-Saint-Michel, Nr. 89, 111.
Montserrat, Nr. 22a, 36, 37, 89.
Montsolitu, Castillo de, s.: Castillo de Montsolitu.
Monza, Nr. 139.
Moosberg, Nr. 145d.
Mora de Ebro/Nueva, Nr. 89.
Moratinvos, Nr. 111.
Morea, Nr. 91.
Moree (Torneso in Morea), Nr. 131.
Moretz, Nr. 152c.
Moreya (Zuri), Nr. 102.
Morges, Nr. 107.
Morlaas, Nr. 107, 111.
Moron, Nr. 149.
Moroschei, Nr. 128.
Mortara, Nr. 43.
Mosbach, Nr. 112.
Moschat, Nr. 150.
Moscu, Nr. 154o.
Moskau, Nr. 128, 150.
Most, Nr. 89, 93.
Mosteiro S. Maria da Vitória zu Batalha, Nr. 47.
Mostoles, Nr. 144.
Motha, Nr. 144.
Motta, Nr. 28a.
Motte-Chalençon (La), Nr. 139.
Mouais, Nr. 111.
Moudon, Nr. 33.
Moutiers (Les), Nr. 111.
Mozaisk, Nr. 128, 150.
Muccia, Nr. 129, 139.
Mucla (La), Nr. 144.
Muenta Martin, Nr. 106.
Muggia, Nr. 140.
Mühlbach, Nr. 23, 29, 30, 140.
Mühldorf, Nr. 72, 104.
Mühlhausen, Nr. 14a, 33, 44.
Mumpf am Rhein, s.: Musse.

- Münchberg, Nr. 15.
München, Nr. 55, 64, 72, 75, 104, 112, 125b, 145d.
Münster, Nr. 15.
Münsterberg, Nr. 120.
Muntertonn (Wildbad), Nr. 140.
Murano, Nr. 30, 49, 53, 69, 82, 87, 88, 100, 101, 114, 131, 151.
Murcia, Nr. 106.
Muret (Le), Nr. 111, 149.
Murnau, Nr. 64, 75.
Muros, Nr. 89.
Murta, Nr. 23.
Murten, Nr. 19.
Murter, Nr. 108.
Mürzzuschlag, Nr. 101, 128.
Musse (Mumpf am Rhein), Nr. 108.
Müßer (Marcoussis), Nr. 153.
Mutterstadt, Nr. 131.
Muy (Le), Nr. 139.
Myra (Kale), Nr. 1.
Myra, Nr. 7.
- Nablus, Nr. 1, 6, 8, 25, 27, 28a, 32, 35, 62, 69, 111.
Nachitschewan, Nr. 12.
Nägelstedt, Nr. 44.
Nagykálló, Nr. 154x.
Nain, Nr. 32, 62, 69.
Najera, Nr. 107, 111.
Nancy, Nr. 108.
Nantes, Nr. 63, 89, 111.
Naphi, Nr. 25.
Narbonne, Nr. 47, 106, 136, 144.
Narew, Nr. 128, 150, 152c.
Narni, Nr. 43, 84, 95, 112.
Nassereith, Nr. 30, 44, 69, 83, 88, 108, 111, 112, 131.
Nasun, Nr. 12.
Naturns, Nr. 108, 111.
Naua (Naves), Nr. 111.
Nauders, Nr. 15, 108, 111, 131, 146.
Naum, Nr. 2.
Naumburg, Nr. 23, 75, 112, 148.
Navarra, Nr. 47, 52b.

Navarrete, Nr. 107, 111.
Naves, s.: Naua.
Navplion, s.: Neapoly de Romania.
Nay, Nr. 111.
Nazareth, Nr. 1, 2, 6, 10, 27, 28a, 30, 32, 35, 52a, 62, 69, 111.
Neapel, Nr. 43, 46, 47, 64, 66, 71, 91, 95, 129, 136, 139, 147.
Neapoly de Romania (Navplion), Nr. 84.
Neauphle-le-Château, Nr. 111.
Neelezeth, Nr. 6.
Neichsen, Nr. 12.
Neiße, Nr. 120, 152e.
Nemcice, Nr. 154o.
Nemetschin, Nr. 128.
Neopolosa, Nr. 69.
Nesselwang, Nr. 88, 108, 111, 112, 127b, 131.
Nestved, Nr. 127a.
Neuburg, Nr. 125b, 140, 149.
Neuchâtel, Nr. 153.
Neudamm, Nr. 44.
Neudorf, Nr. 152c, 154o, 154t.
Neuenburg, Nr. 33, 72.
Neuenstein, Nr. 14c.
Neuhaus, Nr. 154b, 154h, 154i.
Neumarkt, Nr. 15, 25, 33, 55, 64, 73, 75, 88, 101, 104, 108, 112, 129, 140, 149.
Neumünster, Nr. 127a.
Neunkirchen, Nr. 101, 120, 128, 154e, 154s.
Neusohl, Nr. 154x.
Neuss, Nr. 51, 63, 93, 111, 138.
Neustadt a. d. Aisch, Nr. 33, 104, 154i.
Neustadt b. Coburg, Nr. 56, 112.
Neustadt a. d. Donau, Nr. 73.
Neustadt/Holstein, Nr. 127a.
Neustadt a. Main, 138.
Neustadt a. Rügenberge, Nr. 127a.
Neustadt a. Titisee, Nr. 128.
Neustadt a. d. Weinstraße, Nr. 149.
Neustadt-Gortzin, Nr. 128.
Neustätl, Nr. 152e.
Neustift, Nr. 88.
Neutitschein, Nr. 128, 154n, 154o.
Neutra, Nr. 154x.

- Neyss (Nissa), Nr. 150.
New, Nr. 144.
Newark, Nr. 89.
Newcastle-upon-Tyne, Nr. 89.
Newport, Nr. 89.
Newsatt, Nr. 112.
Nicomedi, Nr. 83.
Niebla, Nr. 89, 106.
Niederdorf, Nr. 29, 30, 88; s.: Dorffis.
Niederwerth, Nr. 93.
Niemtschitz, Nr. 152c.
Nikia, Nr. 109.
Niklausberg, s.: Clawes berch.
Nikolsburg, Nr. 101, 120, 128, 150, 152e.
Nikopolis, Nr. 12.
Nikosia, Nr. 2, 6, 39, 28a, 54, 62, 70, 71, 75, 77, 83, 95, 102, 118, 120, 129, 131, 135, 140, 141, 146, 147.
Nimburg, Nr. 150; s.: Limpurgk.
Nîmes, Nr. 36, 111, 136.
Nimwegen, Nr. 15, 138.
Nischa, Nr. 128.
Nishni
Nissa, s.: Neyss.
Nisyros, Nr. 25, 68, 141.
Nium, Nr. 88.
Nivelles, Nr. 89.
Nizza, Nr. 47.
Nocera Umbra, Nr. 111, 129, 139.
Noderda-Daschaschinung, Nr. 144.
Noderdama de Plang (Notre-Dame-de-la-Plaine), Nr. 144.
Noë (Isle-de-) s.: Isle-de-Noë.
Noffa, Willa, s.: Willa Noffa.
Nogaro, Nr. 144.
Nogra, Willa, s.: Willa Nogra.
Nola, Nr. 95.
Noli, Nr. 1.
Nonantula, s.: Mongport.
Nono, Nr. 111.
Nordgau, Nr. 140.
Nordhausen, Nr. 73.
Nördlingen, Nr. 44, 73, 144, 145d.

- Nordo, Nr. 129.
Northeim, Nr. 73.
Norwegen, Nr. 40.
Notre-Dame, s.: Hauptnamensbestandteil.
Noua, Zita, s.: Zita Noua.
Nova, Nr. 88.
Novalesa, Nr. 111.
Novara, Nr. 43, 111, 136.
Nova Villa (Villamoura), Nr. 89.
Noves, Nr. 73.
Novesinie, Nr. 111.
Novibazar, Nr. 111.
Nowgorod, Nr. 40, 128.
Nowidwor, Nr. 150.
Novyj Dvor, Nr. 154o.
Nowy, Nr. 154o.
Nowy Korczyn, Nr. 150, 152c, 154o.
Noyon, Nr. 89, 111, 119.
Nozay, Nr. 89, 111.
Nozeroy, Nr. 43.
Nubien, Nr. 3.
Nückelin, Nr. 11.
Nun, Nr. 139.
Nürnberg, Nr. 14c, 15, 23, 25, 28a, 33, 44, 55, 61, 63, 64, 73, 75, 82, 89, 91, 93, 104, 106, 110, 112, 127a, 129, 138, 140, 144, 145a, 148, 154i.
Nürtingen, Nr. 23.
Nüwenstatt, Nr. 139.
Nyborg, Nr. 127a.
Nyírbátor, Nr. 154x.
Nyíregyháza, Nr. 154x.
Nykobing, Nr. 127a.
Nyo (Unia), Nr. 102.
Nyon, Nr. 73, 139.
- Ober-Drauburg, Nr. 101.
Ober Haid, Nr. 154g.
Oberammergau, Nr. 15, 23, 95, 129.
Oberehenheim, Nr. 72.
Oberhofen, Nr. 118.
Oberlaibach, Nr. 44, 140.
Obernai, Nr. 128.

Obernburg, Nr. 138.
Oberno, Nr. 150.
Oberstaufen (Bad), Nr. 127a, 128.
Oberwesel, Nr. 111.
Oberzeiring, Nr. 72.
Ocaña, Nr. 149.
Ochsenfurt, Nr. 41, 69, 138.
Öd, Nr. 150.
Odense, Nr. 127a.
Odygany, Nr. 144.
Oergioltz (Airolo), Nr. 139.
Ofen, Nr. 11, 130.
Offingen, Nr. 140.
Oggheim, Nr. 143a.
Ognon, Nr. 111.
Ohlau, Nr. 152e.
Öhringen, Nr. 14c, 63, 149.
Oickeln, Nr. 112.
Oisterwijk, Nr. 138.
Okrzeja (Oxi), Nr. 150.
Okusz, Nr. 150.
Öland, Nr. 40.
Oldenburg, Nr. 51.
Oldenkloster, Nr. 51.
Olesa de Monderrat, s.: Igualada Olesa de Monderrat.
Olesno (Rosenberg), Nr. 150, 154w, 154y.
Olite, Nr. 36.
Olkusz (Ilkusch), Nr. 150.
Ollon, Nr. 126.
Olmütz, Nr. 120, 128, 150, 152b, 152c, 152e, 154n, 154o, 154t, 154u, 154w, 154y.
Ölsnitz, Nr. 75.
Omis, Nr. 88.
Ondres, Nr. 111.
Opatow, Nr. 128, 152c.
Opidum, Parvum, s.: Parvum Opidum.
Opoca, Nr. 128.
Opocka, Nr. 128.
Opole, Nr. 152c.
Opolskie (Oppl), Nr. 150, 154w.
Oppatow, Nr. 152c.
Oppeln, Nr. 154w, 154y.

Oppenheim, Nr. 14c-d, 15, 19, 29, 33, 87, 105, 111, 131.
Oppl, s.: Opolskie.
Orange, Nr. 73.
Orcia, Castiglione d', s.: Castiglione d'Orcia.
Oreat Rechelwitza, Nr. 128.
Oreya (Zuri), Nr. 102.
Orgens, Nr. 12.
Orgibo, Puente de, s.: Puente de Orgibo.
Orgon, Nr. 73, 144.
Oria, Nr. 111.
Orihuela, Nr. 106.
Orion, Hôpital-d' (L'), s.: Hôpital-d'Orion (L').
Orléans, Nr. 63, 106, 107, 119, 149, 153.
Orlova, Nr. 128.
Ormus, Nr. 12.
Ormyca, Nr. 88.
Oron, Nr. 73.
Orpierre, Nr. 136.
Orsa, Nr. 128, 150.
Orsoy, Nr. 138.
Ossek, Nr. 150.
Ossoga, Nr. 128.
Ostra, Nr. 128.
Ostrava, Nr. 152c.
Orthez, Nr. 107, 111.
Osera, Nr. 144.
Osiek, Nr. 154o.
Ospidaletto, Nr. 91.
Ospitale, Nr. 23, 29, 88.
Ostabat, Nr. 111.
Österreich, Nr. 40.
Ostigen, Nr. 91.
Ostiglia, Nr. 69, 111.
Ostrau, Nr. 154n, 154o, 154u.
Ostrava, Nr. 154b, 154v.
Ostuni, Nr. 95, 129.
Osuna, Nr. 106.
Otranto, Nr. 6, 64, 66, 91, 95, 113, 139.
Otricoli, Nr. 51, 95.
Ottersheim, Nr. 154d.
Otterstadt, Nr. 131.

- Otterwitzsch*, Nr. 129.
Öttingen, Nr. 73, 144.
Ottmachau, Nr. 150.
Ottmut, Nr. 150.
Oxi, s.: Okrzeja.
- Pacaudière (La), Nr. 153.
Padeßen (Pontorson), Nr. 89.
Padornelo, Hospital de, s.: Hospitale de Grundis.
Padron, Nr. 63, 89, 106, 144.
Padua, Nr. 6, 15, 23, 25, 29, 43, 44, 49, 51, 54, 55, 63, 69, 75, 82, 84, 88, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 120, 131, 136, 139, 140; s.: Padus.
Padus (Padua), Nr. 10.
Paglia (La), Nr. 111.
Pago, Nr. 111.
Palacastro, Nr. 11.
Palaz del Rey, Nr. 111.
Paleokastion, Nr. 23.
Palermo, Nr. 2, 136.
Pallanza, Nr. 126.
Palme (La), Nr. 144; s.: Allapalma.
Pamdo, Nr. 11.
Pamplona, Nr. 37, 52b, 106, 107, 111, 149.
Pancorbo, Nr. 111.
Paphos, Nr. 2, 6, 13, 39, 20, 28a, 29, 57, 64, 69, 70, 83, 86, 88, 95, 97, 112, 113, 114, 118, 120, 131, 132, 133, 140, 141, 147, 151.
Papia (Pavia), Nr. 139.
Paradixo, Puente de, s.: Puente de Paradixo.
Parchim, Nr. 127a.
Parchow, Nr. 128.
Parczew, Nr. 150, 154o.
Pardalupa (Guadelupe), Nr. 144.
Parenzo, Nr. 2, 15, 25, 28a, 29, 30, 31, 35, 54, 55, 62, 68, 69, 70, 75, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 92, 95, 96, 97, 101, 102, 104, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 120, 129, 131, 132, 133, 139, 140, 141, 146, 151.
Paris, Nr. 4, 89, 106, 107, 111, 119, 149, 153.
Parga, s.: Bargaw.
Parma, Nr. 43, 51, 139.
Paros, Nr. 68, 88, 109.
Parosova, Nr. 154o.
Partzow, Nr. 128.

Parvum Opidum, Nr. 111.
Pasa por San Mateo y Kureal, Nr. 106.
Pasajes, Nr. 119.
Passau, Nr. 44, 101, 143a, 145b, 154d.
Passendorf, Nr. 73.
Passignano, Nr. 51.
Pathera, Nr. 2.
Patmos, Nr. 1, 2, 96.
Patras, Nr. 1, 2.
Pavia, Nr. 22b, 43, 118, 126, 133, 135, 139; s.: Papia.
Pede de Argent, Nr. 111.
Peern, Nr. 154w.
Pegnitz, Nr. 15.
Peitelstein, s.: Beutelstein.
Pelagonien, Nr. 11.
Peljesac, Nr. 97.
Pelkhy, Nr. 150.
Peloponnes, Nr. 88.
Pemen, Nr. 43.
Pentauena, Nr. 111.
Peñaflor, Nr. 89.
Penalba, s.: Pinalba.
Pera, Nr. 11.
Peralta, Nr. 149.
Perchtoldsdorf, Nr. 33.
Perckham (bei Ribeaupville), Nr. 128.
Perenzene, s.: Bressen.
Pergine, s.: Persen.
Périgeux, Nr. 89.
Perlasyn, Nr. 139.
Perleberg, Nr. 127a.
Pern, Nr. 152e.
Perna, s.: Pernam.
Pernam (oder *Perna*), Nr. 154i.
Perpignan, Nr. 47, 58, 63, 89, 106, 136, 144.
Persalaun, Nr. 63.
Perscheldorff, Nr. 136.
Persen (Pergine), Nr. 88.
Persenbeug, Nr. 154d, 154k.
Persoel, Nr. 43.
Perugia, s.: Perusium.

Perusium (Perugia), Nr. 139.
Pesaro, Nr. 95, 111, 129, 139; s.: Besera.
Peschiera, Nr. 111, 136.
Pessiczatez, Nr. 150, 154o.
Petersberg, Nr. 73.
Petersdorf, Nr. 127a.
Peter(s)walden, Nr. 152c, 154o, 154v.
Petra, Alta (Monasterio; Mouthier-Haute-Pierre), Nr. 33.
Petronell, Nr. 154x.
Pettau a. d. Drau, Nr. 44.
Pettau, Nr. 154b.
Pettneu, Nr. 29, 30, 33, 108.
Peuscheldorf, Nr. 101; s.: Venzone.
Peutelstein, Nr. 29, 88.
Peuscheldorf, Nr. 101; s.: Venzone.
Peutten, Nr. 154t.
Pezens, Nr. 111.
Pfaffenhofen, Nr. 55, 64, 75, 104, 112.
Pfäffikon am Zürichsee, Nr. 30.
Pfarrkirchen, Nr. 128, 145d.
Pforzach, Nr. 128.
Pforzheim, Nr. 72, 128.
Pfrauenberg, Nr. 154i.
Pfronten, Nr. 127b.
Pfund, Nr. 111.
Philermos, Nr. 55, 102.
Philippopel, Nr. 11, 111.
Phua, Nr. 88.
Piacenza, Nr. 43, 51, 118, 133, 135; s.: Placentz.
Pianoro, Nr. 51, 75, 111, 112.
Pibrac, Nr. 111.
Pibrach (Biberach), Nr. 127a.
Piediluco, Nr. 139.
Pielcowitza (Piskowice), Nr. 150.
Pierpach, Nr. 128.
Pierrelatte, Nr. 73, 107, 111.
Piesack, Nr. 128.
Piesky, Nr. 154o.
Piestotzetz, Nr. 154o.
Pietro, San (Castel), s.: Castel San Pietro.
Pikardie, Nr. 89.

Pilsen, Nr. 100, 154i.
Pinalba (Penalba), Nr. 144.
Piotrkow, Nr. 150, 152b, 154w, 154y.
Piran, Nr. 28a, 108.
Pirnitz, Nr. 154g.
Pisa, Nr. 47, 71.
Piscopia, Nr. 95.
Piskowice, s.: Pielcowitza.
Piverno, Nr. 129.
Placentz (Piacenza), Nr. 139.
Plaewin, Nr. 111.
Plaine, Notre-Dame-de-la-, s.:
Noderdama de Plang.
Plana, s.: Platena.
Plasbruck, Nr. 19.
Plassac, Nr. 111.
Platena (Plana), Nr. 63.
Platon, Nr. 63.
Plauen, Nr. 11, 15, 44, 127a.
Pleuna, Nr. 111.
Pleystein, Nr. 154i.
Plon, Nr. 29.
Poblet (Monasterio), Nr. 89, 106.
Pocking, Nr. 143a.
Podkhzreeuitza, Nr. 154o.
Poeghe, Nr. 43.
Poggibonsi, Nr. 69, 111, 112.
Pöhlde, Nr. 73.
Poitiers, Nr. 89, 107, 149, 153.
Pola, Nr. 13, 15, 20, 21, 24, 25, 28a, 29, 30, 31, 55, 62, 84, 88, 97, 102, 109, 111,
112, 113, 118, 120, 122, 129, 135, 146.
Pola, Compare di, s.: Compare di Pola.
Polacioin, Nr. 111.
Polaniec, Nr. 154o.
Polechowitza, Nr. 154o.
Polen, Nr. 154a.
Polesella, Acqua, Nr. 51.
Polignano, Nr. 129.
Poligné, Nr. 111.
Polna, Nr. 145c, 150.
Polock, Nr. 128.

Poloniza, Nr. 150.
Polowitza, Nr. 128, 150, 154o,
Pöls, Nr. 143a.
Pölten, Nr. 152d.
Polverina, Nr. 139.
Poma, Nr. 110.
Ponferrada, Nr. 111, 144.
Pons, Nr. 107, 111, 119, 149.
Pont-Audemmer, Nr. 89.
Pont-de-Saint-Cloud, Nr. 111.
Pont-Saint-Esprit, Nr. 107, 111.
Pont-de-Sorgues, s.: Pung de Sorg.
Pont Tempera, s.: Pung Deperat.
Pont-Tréant, Nr. 111.
Pontafel, s.: Pontafil.
Ponte nell'Alpi, Nr. 29, 88.
Ponte, Capo di, s.: Capo di Ponte.
Ponte Lage Fuero, s.: Castel Ponta.
Ponte San Giovanni, Nr. 43.
Ponte Itero, Nr. 111.
Ponte de Lima, Nr. 89, 106, 144.
Pontafil (Pontafel), Nr. 101.
Pontarlier, Nr. 33, 43.
Pontebba, Nr. 25, 75, 136.
Pontecentesimo, Nr. 129.
Ponteferrada, Nr. 106, 119.
Pontefract, Nr. 89.
Pontevedra, Nr. 89, 106, 144.
Pontina, Nr. 88.
Pontoglio, Nr. 111.
Pontoise, Nr. 89.
Pontorson, Nr. 111; s.: Padeßen.
Pontz a San Marco, Nr. 136.
Poole, Nr. 63.
Poppelsdorf, Nr. 23.
Pordenone, Nr. 101.
Pori, Nr. 95.
Porossowa, Nr. 150.
Porozove, Nr. 154o.
Port Caramont, Nr. 139.
Port de Traille, Nr. 73.

Porta, Prima, s.: Prima Porta.
Porto, Nr. 47, 89, 106, 144.
Porto, Castelnuovo di, s.: Castelnuovo di Porto.
Porto di Slano, Nr. 23.
Portogruaro, Nr. 28a.
Portugal, Nr. 52b.
Portus Biscopiensis (Episkopi), Nr. 88.
Portus Desertus, Nr. 88.
Posen, 152f, 154b.
Postojna, s.: Adelsburg.
Pottenstein, Nr. 44, 127a.
Pöttmess, Nr. 85.
Potzateckh, Nr. 154b.
Pourcieux, Nr. 73.
Pouylebon, Nr. 111.
Poyols, Nr. 139.
Pozzuoli, Nr. 129.
Prades, Nr. 89.
Prag, Nr. 11, 50, 63, 89, 93, 101, 145c, 150, 154g, 154h, 154i.
Pratinum, Nr. 88.
Pratteln, Nr. 54.
Prausnitz, s.: Prusice.
Pregarten, Nr. 128.
Prelay, Nr. 152c.
Prellenkirchen, Nr. 154q.
Premantura, Nr. 29, 30.
Prepola, Nr. 111.
Prerau, Nr. 154t.
Presnitz, s.: Prisecnice.
Preßburg, Nr. 154c, 154e, 154f, 154j, 154l, 154s, 154x, 154y.
Prettin, Nr. 44.
Preulkha, Nr. 152c.
Prievidza, Nr. 154x.
Prima Porta, Nr. 51.
Primaro, Nr. 129.
Principe, Puebla de, s.: Puebla de Principe.
Prisecnice (Presnitz), Nr. 154i.
Pristina, Nr. 111.
Priverno, Nr. 139, 136.
Procowitza, Nr. 150.
Prosnitz, Nr. 152c.

- Prospero, s.: Sanndt.
Prostejov, Nr. 128, 150, 154n, 154o.
Proszowice, Nr. 128, 150, 152c.
Prozelten, Nr. 138.
Prugkh, Nr. 145d.
Prüm, Nr. 44.
Prusice (Prausnitz), 152f.
Prutz, Nr. 15, 49, 69, 111.
Przytoczno, Nr. 152c.
Pszczyna, Nr. 128, 152b, 152c, 154b, 154n, 154o, 154u, 154v.
Puebla de Argansos, Nr. 111.
Puebla de Principe, Nr. 89.
Puechern, Nr. 127b.
Puente del Arzobispo, Nr. 106, 144.
Puente de Orgibo, Nr. 111.
Puente de Paradixo, Nr. 111.
Puente la Reina, Nr. 107, 111.
Puerto Marin, Nr. 111.
Puicheric, Nr. 111.
Pula, Nr. 136.
Pulckha, Nr. 154i.
Punda Dormurug, Nr. 144.
Pung Deperat (Pont Tempera), Nr. 144.
Puntdy, s.: Alla Puntdy Dorby
Purgatorium des Hl. Patrick, Nr. 89.
Purgauw, Nr. 128.
Pürgg, Nr. 33.
Pustertal, s.: Innichen.
Puy-l'Evêque, Nr. 89.
Puylodran, Nr. 111.
Pyasz, Nr. 139.
- Quadassa, Nr. 128.
Quero, Nr. 69, 88, 108.
Quiévrain, Nr. 111.
Quintananalla, Nr. 111.
Quintanavides, Nr. 111.
Quneitra (El), s.: Celone.
Quruntul, Deir el, s.: Deir el Quruntul.
- Raab, Nr. 145e, 154p.

- Rabanal, Nr. 111.
Rabe de la Calzada, Nr. 111.
Rabin, Nr. 154o.
Rabnstain, Nr. 154t.
Radicofani, s.: Clavico.
Radmannsdorf, Nr. 140.
Radolfzell, Nr. 44.
Radonj, Nr. 154o.
Radoszkewicze, Nr. 150.
Radstadt a. d. Enns, Nr. 25, 72.
Radstadt b. Schladming, Nr. 128, 143a, 145d.
Raeaselosz (Ravanal), Nr. 107.
Rafah, s.: Rappa.
Rafanell (Ravanella Lassebo), Nr. 144.
Ragaz (Bad) Nr. 132.
Ragendorf, Nr. 154q.
Ragusa, Nr. 13, 39, 15, 25, 28a, 29, 30, 31, 32, 43, 47, 49, 54, 55, 64, 68, 69, 70, 76, 77, 82, 83, 86, 88, 92, 95, 96, 97, 101, 102, 108, 110, 111, 112, 113, 120, 129.
Rai, Nr. 111.
Raigersdorf, Nr. 154w.
Rainericz (Reinerz), Nr. 150.
Raitenbuch, Nr. 129.
Rajj, Nr. 12.
Rama, Nr. 1.
Ramathaym, Nr. 88.
Ramla, Nr. 1, 6, 7, 8, 13, 39, 15, 16, 20, 23, 25, 29, 30, 31, 43, 49, 54, 55, 57, 59, 61, 62, 64, 67, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 90, 92, 95, 96, 97, 98, 101, 102, 108, 110, 112, 113, 114, 118, 120, 126, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 151.
Ranis, Nr. 73.
Rapana (Castel), s.: Castel Rapana.
Rappa (Rafah), Nr. 82.
Rapperswil, Nr. 29, 30, 33, 108.
Rappottenstein, Nr. 128.
Rastatt, Nr. 29, 44, 128.
Rastefeld, Nr. 128.
Rathenow, Nr. 127a.
Rathes, Nr. 89.
Ratibor, Nr. 154t.
Rattelsdorf, Nr. 127a.
Rattenberg, Nr. 33, 55, 122, 140, 143a, 154b.

Rattenburg, Nr. 128.
Rauden, Nr. 154t.
Ravanal, s.: Raeaselosz.
Ravanella Lassebo, s.: Rafanell.
Ravenna, Nr. 84, 111, 112, 129.
Ravensburg, Nr. 73, 127b.
Ravenstein, Nr. 43.
Reboffier, Nr. 149.
Recanati, Nr. 95, 139, 147.
Rechelwitza, s.: Oreat.
Redecilla del Campo, Nr. 111; s.: Redihile.
Redihile (Redecilla del Campo), Nr. 107.
Redondela, Nr. 89, 106, 144.
Rees, Nr. 44, 138.
Regensburg, Nr. 12, 25, 44, 75, 93, 145b, 148.
Reggio Nell'Emilia, Nr. 43, 51, 139.
Rehigos, Nr. 111.
Reichenau, Nr. 73, 101, 127b.
Reichenbach, Nr. 44.
Reichenhall (Bad), Nr. 33.
Reims, Nr. 43.
Remagen, Nr. 14d, 34, 111.
Remiremont, Nr. 108.
Remoulins, Nr. 111.
Rémuzat, Nr. 139.
Reina, Puente la, s.: Puente la Reina.
Reinerz, s.: Rainericz.
Reisch, Nr. 128.
Rendsburg, Nr. 127a.
Rennes, Nr. 89, 111.
Reodambro, Nr. 111.
Reoffrio, Nr. 149.
Reschak, Nr. 150.
Rescht, Nr. 12.
Rethimo, Nr. 57.
Rethurs, Nr. 129.
Retz, Nr. 128, 154g.
Retzbach, Nr. 138.
Reuenga, Nr. 111.
Reutte, Nr. 88, 111, 140, 143a.
Reyes, Caldas de, s.: Caldas de Reyes.

Reytta, Nr. 128.
Rheinberg, Nr. 138.
Rheinfelden, Nr. 15, 19, 30, 33, 73, 108.
Rheinfels, Nr. 23.
Rheingau, Nr. 51.
Rheinhausen, Nr. 131.
Rheinzabern, Nr. 15, 19.
Rhens, Nr. 111.
Rhodos, Nr. 1, 2, 7, 10, 11, 13, 39, 15, 16, 21, 23, 24, 25, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 38, 43, 52a, 54, 55, 57, 61, 64, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 86, 88, 91, 92, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 118, 120, 122, 126, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 151,
Ribécourt, Nr. 111.
Ricla, s.: Rigla.
Ricorsi, Nr. 111.
Ried, Nr. 108, 111, 131.
Rieti, Nr. 139.
Riffano, Nr. 144.
Rifsla, Nr. 144.
Rigla (Ricla), Nr. 144.
Rignano, Nr. 111, 129.
Rimavská-Sobota, Nr. 154x.
Rimini, Nr. 43, 95, 111, 112, 129, 139.
Rio, Nr. 106.
Ripaille, Nr. 33, 73.
Rivadis, Nr. 111.
Rivoli, Nr. 111, 136.
Roanne, Nr. 153.
Roca (La), Nr. 144.
Roccio, s.: Roche.
Rocco, s.: Roche.
Roche (Rocco, Roccio, Rosi, Rossi), Nr. 147.
Rochebeaucourt, Nr. 89.
Rochelle (La), Nr. 111, 153.
Rochette (La), Nr. 111.
Rochlitz, Nr. 75.
Rodby, Nr. 127a.
Rodez, Nr. 144.
Rodilla (Monasterio), Nr. 111, 144.
Rödingen, Nr. 138.
Roias (Maureillas), Nr. 89.

- Roisel, Nr. 111.
Rokycany, Nr. 154i.
Rolle, Nr. 33, 73, 107, 139.
Rom, Nr. 9, 19, 22a, 37, 40, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 51, 53, 64, 66, 69, 70, 71, 74, 75, 84, 91, 95, 111, 112, 113, 122, 129, 136, 139, 147.
Romainmôtier, Nr. 33.
Romans, Nr. 73, 107, 111.
Romilly-sur-Seine, Nr. 153.
Romont, Nr. 73, 107, 126.
Roncesvalles, Nr. 47, 106, 107.
Ronciglione, Nr. 111.
Ronda, Nr. 89.
Roquefort, Nr. 149.
Rorschach, Nr. 127b.
Rosdorf, Nr. 14a.
Rosenberg, s.: Olesno.
Rosenheim, Nr. 89, 100, 128, 140.
Rosetto, Nr. 82, 88, 109, 111, 122.
Rosi, s.: Roche.
Rossat, Nr. 144.
Rossental (Roßhaupt), Nr. 63.
Roßhaupt, s.: Rossental.
Rossi, s.: Roche.
Rossla, Nr. 23.
Rostowsche, Nr. 150, 154o.
Rotenburg, Nr. 127a, 154i.
Röthenbach, Nr. 73.
Rothenburg o. d. T., Nr. 14c, 39, 44, 69, 91.
Rothenfels, Nr. 127a, 138, 154i.
Rotsenhusen, Nr. 19.
Rötteln (Schloß), Nr. 73.
Rottenmann, Nr. 128, 143a.
Rottenburg am Neckar, Nr. 50, 52a.
Rottenmann, Nr. 33, 72.
Rottenstorff, Nr. 112.
Rouen, Nr. 89, 106.
Rovereto, Nr. 55, 111.
Rovigo, Nr. 51.
Rovinj, Nr. 15, 23, 25, 29, 30, 70, 75, 86, 88, 110, 120, 122, 131, 133, 135, 136, 140, 141, 146, 147, 151.
Roy, Kassia, s.: Kassia Roy.

- Rozprza, Nr. 154w, 154y.
Rubena, Nr. 111.
Rüdesheim, Nr. 34, 63, 131, 138.
Rudniki, Nr. 128, 150, 154o.
Rudolfstadt, Nr. 55.
Ruelleos, Venta Le, s.: Venta Le Ruelleos.
Ruffec, Nr. 149.
Ruhburg, s.: Runckaw.
Ruhort, Nr. 138.
Rumilly, Nr. 73, 107, 139.
Rumoeta, Villa, s.: Villa Rumoeta.
Runckaw (Ruhburg), Nr. 63.
Rußland, Nr. 40.
Rusteberg, Nr. 14a.
Ryga, Nr. 11.
Rysasick, Nr. 129.
- `s-Heerenberg, Nr. 93.
S. Agustin, Nr. 149.
S. Andres del Palomar, Nr. 144.
S. Annen, Nr. 89.
S. Celoni, Nr. 144.
S. Coloma de Queralt, Nr. 89, 106, 144.
S. Cruz del Retamar, Nr. 144.
S. Domingo de la Calzada, Nr. 107.
S. Germani, Nr. 136.
S. Jacob de la Stego, Nr. 111.
S. Johan a la Camine, Nr. 111.
S. Matheo, Nr. 89, 106.
S. Maria, Nr. 144.
S. Maria da Vittoria in Batalha, Nr. 52b.
S. Marie Cabrero, Nr. 111.
S. Marina, s.: S. Maurin.
S. Maurin (S. Marina), Nr. 107.
S. Michael, Nr. 154k.
S. Michaele la Costa, Nr. 111.
S. Miguel del Camino, Nr. 111.
S. Türkas, Nr. 149.
Saalfeld, Nr. 55, 75, 112, 127a, 148.
Saarbrücken, Nr. 108, 149.
Saarburg, Nr. 72,

Sabastiya, Nr. 28a, 62, 111.
Sachsenhausen, Nr. 33, 105.
Sacile, Nr. 44, 101, 136.
Säckingen, Nr. 33, 51.
Safa, Nr. 25.
Safad, s.: Sephet.
Safed, Nr. 52a.
Saffig, Nr. 93.
Sage (Valstagna), Nr. 131.
Sagunt, Nr. 89.
Sahagun, Nr. 107, 111, 119, 144.
Saidieh, Nr. 23.
Saint-Antoine-en-Viennois, Nr. 22a, 36, 47, 58, 73, 107, 111.
Saint-Aubin, Nr. 111.
Saint-Avold, s.: Saint-Trefoer.
Saint-Bomer-les-Farges, Nr. 111.
Saint-Bonnet-le-Château, Nr. 144.
Saint-Brante, Nr. 43.
Saint-Brès, Nr. 144.
Saint-Claude, s.: Saint-Glado.
Saint-Denis, Nr. 89, 107, 119, 144.
Saint-Flour, Nr. 144.
Saint-Galmier, Nr. 144.
Saint-Genis, Nr. 111.
Saint-Gilles, Nr. 144.
Saint-Glado (Saint-Claude), Nr. 144.
Saint-Grégoire, Nr. 111.
Saint-Honorat, Nr. 139.
Saint-Jean d'Angély, Nr. 119.
Saint-Jean-de-Luz, Nr. 111, 144.
Saint-Jean-Pied-de-Port, Nr. 107, 111.
Saint-Johan, Nr. 111.
Saint-Josse, Nr. 106.
Saint-Just, Nr. 144.
Saint-Laudon, Nr. 73.
Saint-Laurent-des-Eaux, Nr. 119, 149.
Saint-Laurent-du-Var, Nr. 139.
Saint-Léger, Nr. 111.
Saint-Lenaarts, Nr. 138.
Saint-Lubin-de-Cravant, Nr. 111.
Saint-Malo, Nr. 63.

- Saint-Martin-de-Crau, Nr. 144.
Saint-Marcellin, Nr. 73, 107, 111.
Saint-Maure-de-Touraine, Nr. 119, 149.
Saint-Maurice, Nr. 43, 73.
Saint-Maximin-la-Sainte-Beaume, Nr. 37, 73, 144.
Saint-Michel-de-Maurienne, Nr. 111.
Saint-Mihiel, Nr. 149.
Saint-Nicolas-de-Port, Nr. 108.
Saint-Palais, Nr. 107, 111.
Saint-Pauwels, Nr. 138.
Saint-Quentin, Nr. 89, 119.
Saint-Rambert, Nr. 144.
Saint-Rhémy, Nr. 43.
Saint-Savinien, Nr. 111.
Saint-Sever, Nr. 144.
Saint-Thibéry, Nr. 107, 111, 144.
Saint-Trefoer (Saint-Avoid), Nr. 149.
Saint-Vincent-de-Tyrosse, Nr. 144, 149.
Sainte-Aulde, s.: Aulerte.
Sainte-Catherine-de-Fierbois, s.:
Sainte-Katherina Nr. 63.
Sainte-Gemme, Nr. 111.
Sainte-Katherina (Sainte-Catherine-de-Fierbois), Nr. 63.
Saintes, Nr. 107, 111, 119.
Saintes-Maries-de-la-Mer (Les), Nr. 37, 73.
Saires, Nr. 111.
Sal'a, Nr. 154m.
Salamanca, Nr. 63, 106.
Salamis, Nr. 1, 2, 139, 146, 147, 151.
Salem, s.: Salmasweyl.
Salerno, Nr. 64, 139.
Salina, Nr. 7, 28a, 29, 54, 62, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 82, 83, 86, 88, 92, 97, 102, 104, 108, 110, 112, 113, 118, 120, 129, 131, 132, 133, 135, 140, 141, 142, 146, 147.
Salins-les-Bains, Nr. 43, 153.
Sallenove, Nr. 73.
Salmasweyl (Salem), Nr. 128.
Salon-de-Provence, Nr. 144.
Saloniki, Nr. 12.
Salses, Nr. 89, 136.
Saluggia, Nr. 111.

Salurn, Nr. 44, 111.
Salzburg, Nr. 21, 25, 33, 47, 104, 125a, 128, 143a, 145d, 154c, 154f.
Salze, Nr. 14a.
Salzwedel, Nr. 51.
Samaria, Nr. 1, 6, 27, 32, 35, 69.
Samarkand, Nr. 12.
Samborsina, Nr. 152c.
Sambuca, Nr. 129.
Samland, Nr. 40.
Sammarein, Nr. 154s.
Samson, Nr. 12.
San Andrea, Nr. 11.
San Arcangela di Romagna, Nr. 43.
San Casciano, Nr. 75, 111.
San Celoni, Nr. 136.
San Croce, Nr. 23.
San Damiano, Nr. 139.
San Daniele, Nr. 101, 120, 136.
San Domingo de la Calzada, Nr. 36, 111.
San Gemini, Nr. 51.
San Germano, Nr. 43, 64.
San Giorgio, Nr. 129.
San Giorgio di Piano, Nr. 51.
San Giovanni, Nr. 91.
San Giovanni in Persicato, Nr. 111.
San Juan, Castillo de, s.: Castillo de San Juan.
San Laurentzien, Nr. 139.
San Leonardo, Nr. 139.
San Lorenzo, Nr. 111.
San Maria de' Angeli, Nr. 139.
San Marten (San Martino), Nr. 129.
San Martin, Nr. 23, 30, 64, 88, 91.
San Martino, s.: San Marten.
San Marzano (San Marsciano), Nr. 51.
San Marsciano, s.: San Marzano.
San Mateo y Kureal, Pasa por, s.: Pasa por San Mateo y Kureal.
San Michaelle all'Adige-Mezzocorona, Nr. 91.
San Michele all'Adige, Nr. 111.
San Nicolai, Nr. 83.
San Pietro, s.: Isola di.
San Prospero, Nr. 136.

- San Quirico d'Orcia, Nr. 69, 75, 111.
San Scurrin, Nr. 139.
San Severino, s.: Saravall.
San Susanna, Nr. 139.
San Vito, Nr. 101, 120, 129, 139.
Sanbusse, Nr. 111.
Sanctae Crucis, Villa, s.: Villa Sanctae Crucis.
Sanctassain, Nr. 43.
Sandalusa, Nr. 144.
Sandomierz, Nr. 128, 150, 154o.
Sangerhausen, Nr. 73.
Sanluçar, Nr. 106.
Sansauer-de-Dir (La-Croix-de-Heuland), Nr. 89.
Santarem, Nr. 106, 144.
Santhia, Nr. 43.
Santiago de Compostela, Nr. 22a, 36, 37, 47, 52b, 58, 63, 80, 89, 106, 107, 111, 116, 117, 119, 144, 153.
Santisteban del Puerto, Nr. 89.
Santorin, Nr. 68.
Saorge, Nr. 139.
Sapientza, Nr. 70, 95, 108.
Sära (Zirona), Nr. 102.
Saragossa, Nr. 22a, 36, 47, 52b, 63, 106, 137, 144.
Saravall (San Severino), Nr. 84.
Sardenai, Nr. 6.
Sardinale, Nr. 62.
Sardinien, Nr. 1, 2, 136.
Sarei, Nr. 12.
Sarepta, Nr. 6, 69.
Sargans, Nr. 29.
Saria, Nr. 139.
Sarnen, Nr. 118, 133.
Sarraz (La), Nr. 43.
Sarria, Nr. 106, 111, 144.
Sassangen (Chavanac), Nr. 144.
Saulgau, Nr. 86.
Saumur, Nr. 63.
Sauveterre-de-Béarn, Nr. 107, 111.
Savignano, Nr. 139.
Savio, Nr. 129.
Savoyen, Nr. 36, 47, 65.

- Sazan, Nr. 25, 111.
Scala Dei, Nr. 106.
Scala, Nr. 83.
Scaricalasino, Nr. 91.
Scarpanto, s.: Serpanto.
Scarperia, Nr. 19, 43, 51, 69, 75, 91, 111, 112, 129, 136.
Schabarida, Nr. 144.
Schadwien, Nr. 154e, 154s.
Schaffhausen, Nr. 33, 73, 132.
Schamachia, Nr. 12.
Scharadetz, s.: Scharaditz.
Schäraditz, s.: Scharaditz.
Scharaditz, Nr. 150, 154n, 154o, 152c, 154t.
Schärding, Nr. 75, 128, 145d.
Scharndorf, Nr. 145a.
Scharzfeld, Nr. 73.
Schaunberg, Nr. 89.
Schefanus, Nr. 84, 88.
Scheffling, Nr. 120.
Scheggia, Nr. 111, 129.
Schelde, Nr. 138.
Scherdung (Cerdon), Nr. 144.
Scheripeni, Nr. 12.
Schidlow, Nr. 128.
Schinta, Nr. 154x.
Schiras, Nr. 12.
Schirga, Villa, s.: Villa Schirga.
Schistowa, Nr. 11.
Schladming, Nr. 128, 143a, 145d, 154b.
Schlanders, Nr. 15, 111, 132.
Schleiz, Nr. 44.
Schleswig, Nr. 127a.
Schlettstadt, Nr. 29, 33, 72.
Schlingen, Nr. 44.
Schlochau, Nr. 44.
Schmidhütten, Nr. 154i.
Schmie, Nr. 111.
Schnekenhusen, Nr. 88.
Schönberg, Nr. 88.
Schonburg, Nr. 14a.
Schongau, Nr. 15, 23, 33, 91, 104, 129.

Schöningen, Nr. 15.
Schorna, Nr. 128.
Schottland, Nr. 52b.
Schottwien, Nr. 101, 120, 128.
Schwabach, Nr. 15, 23, 73, 91, 127a.
Schwaben, Nr. 37, 40.
Schwäbisch Gmünd, s.: Gmünd.
Schwäbisch Hall, Nr. 14c, 149.
Schwarzach, Nr. 138.
Schwar(t)z(en)wasser, s.: Strumen.
Schwaz a. Inn, Nr. 104, 128, 140, 143a, 154c.
Schweden, Nr. 40.
Schweidnitz, Nr. 89, 120.
Schweinfurt, Nr. 138.
Schwerin, Nr. 127a.
Schwetz, Nr. 44.
Schwieberdingen, Nr. 111.
Schworow, Nr. 152c.
Schwyz, Nr. 54.
Schymonaw, 152f.
Sebenico, s.: Sibenik.
Scia (Ischia), Nr. 2.
Sclesin (Cherisy), Nr. 111.
Scowa (Cueva de Vinroma), Nr. 89.
Scutari, Nr. 88.
Seca, Nr. 111, 149.
Sedlitz, Nr. 101, 154o.
Seebach, Nr. 73.
Seefeld, Nr. 15, 23, 28a, 33, 64, 91, 129.
Seeland, Nr. 127a.
Segeberg (Bad), Nr. 127a.
Segoma, Nr. 144.
Segonde, Nr. 106.
Segura, Nr. 111, 144.
Seitskonen, Nr. 128.
Selibri (Claye-Souilly), Nr. 149.
Seligenstadt, Nr. 138.
Seltz, Nr. 15, 19, 51.
Selymbria, Nr. 11.
Semmering, Nr. 101, 154s.
Sempte, Nr. 154j.

- Senigallia, Nr. 95, 129, 139.
Senlis, Nr. 89, 111, 119.
Senna, Nr. 150.
Sent Martin, Nr. 111.
Sephet (Schloß; Safad), Nr. 6.
Serekburg, Nr. 51.
Seres, Nr. 12.
Seresevo, Nr. 150, 154o.
Sermoneta, Nr. 43, 95, 129, 136, 139.
Sernache do Bonjardim, Nr. 144.
Serofano, s.: Dorbuan.
Serpa, Nr. 106.
Serpanto (Scarpanto), Nr. 131.
Serravalle, Nr. 19, 23, 28a, 29, 30, 88, 95; s.: Sperfal
Sessa, Nr. 136, 139.
Seteia, Nr. 8.
Setentil, Nr. 89.
Setubal, Nr. 89.
Sevilla, Nr. 89, 106.
Seyb, Nr. 144.
Seysse, Nr. 139.
's-Hertogenbosch, Nr. 15, 43, 138.
Shklov, Nr. 150.
Sibenik (Sebenico), Nr. 15, 25, 88, 92, 102.
Sicelech, Nr. 88.
Sidon, Nr. 2, 6, 10, 15, 23, 28a, 98.
Sierndorf, Nr. 154g.
Sigmundsberg, Nr. 88, 140.
Siena, Nr. 46, 47, 53, 69, 75, 91, 111, 112, 129, 136.
Sigillo, Nr. 111, 129.
Sigüenza, Nr. 106, 137, 144.
Silenen, Nr. 139.
Silie, Nr. 11.
Silo, Nr. 1, 69.
Silz, Nr. 29.
Simplon, Nr. 126.
Sinai, Nr. 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 23, 30, 62, 65, 82, 84, 87, 88, 109, 111, 122.
Sindava, Nr. 154r.
Sinope, Nr. 12.
Sinsheim, Nr. 23.
Sint-Lenaarts, Nr. 138.

Sion, Nr. 126.
Sirolo, Nr. 84.
Sitia, Nr. 146.
Sittard, Nr. 138.
Sivas, Nr. 12.
Sizilien, Nr. 1, 2, 71, 136.
Skikszo, Nr. 154x.
Slano, Porto di, s.: Porto di Slano.
Slany, Nr. 154i.
Slonin, Nr. 150.
Smerduntze, Nr. 154v.
Smerkalkny (Kloster), Nr. 150.
Smolensk, Nr. 128, 150.
Smyrna, Nr. 12.
Sobeslav, Nr. 154g, 154h.
Soignies, Nr. 43, 107.
Soissons, Nr. 43.
Solec, Nr. 152c.
Solero, Nr. 139.
Solothurn, Nr. 33, 73, 153.
Solta, s.: Tessua.
Solwa, Nr. 150.
Somorja, s.: St. Maria.
Sondershausen, Nr. 14a.
Sophor (Zippori), Nr. 62.
Sorbas, Nr. 106.
Sorgue, Isle-sur-la (L'), s.: Isle-sur-la-Sorgue (L'),
Sorgues, Nr. 144.
Sospel, Nr. 139.
Southampton, Nr. 89.
Spalata (Split), Nr. 70.
Spandau, Nr. 112.
Spangenberg, Nr. 44.
Spello, Nr. 139.
Spendale, s.: Spital.
Sperfal (Serravalle), Nr. 104.
Speyer, Nr. 14b-c, 15, 19, 29, 33, 44, 51, 84, 111, 112, 131, 143a, 143b.
Spicker, Nr. 108.
Spidall Dowasch, Nr. 144.
Spidelat, Nr. 144.
Spilimbergo, Nr. 25, 63, 101, 120, 136.

Spina, Nr. 95.
Spital (Spendale), Nr. 101.
Spiteli, Nr. 88.
Spittal, Nr. 140, 154k.
Spitz, Nr. 154d.
Split, Nr. 25; s.: Spalata
Spoleto, Nr. 43, 84, 95, 111, 112, 129, 139, 147.
Spresiano, Nr. 75, 129.
St. Andre, Nr. 101, 111.
St. Andreae, Nr. 88.
St. Antonius-Kloster, Nr. 23, 65.
St. Avold, Nr. 72.
St. Cathreinkhirschel, Nr. 154i.
St. Christoph a. Arlberg, Nr. 30, 33.
St. Elias (Kloster), Nr. 128.
St. Gallen, Nr. 33, 71.
St. Geörgen, Nr. 154l.
St. Gilgen a. Wolfgangsee, Nr. 101.
St. Goar, Nr. 111, 131, 138.
St. Gotthard, Nr. 51, 84, 139.
St. Helias, Nr. 25.
St. Hieronymus-Kloster, Nr. 6, 102.
St. Jacop, Nr. 101.
St. Jakob (Kloster), Nr. 93.
St. Jean-de-Maurienne, Nr. 111.
St. Jeoryen, Nr. 86.
St. Johann, Nr. 143a, 154b.
St. Maria (Somorja), Nr. 154q, 154s.
St. Maria de Kasopoli, Nr. 57.
St. Maura, Nr. 95.
St. Nicolai, Nr. 57.
St. Niclaus de Camya (Cambrusa), Nr. 54.
St. Nikolaus, Nr. 25.
St. Michel-de-Maurienne, Nr. 111.
St. Paulus (Kloster), Nr. 65.
St. Pedersport, Nr. 29.
St. Pietro di Nembì, Nr. 30.
St. Truiden, Nr. 89, 138.
St. Veit, Nr. 72, 75, 101, 120, 154k.
St. Wolfgang, Nr. 73.
Stade, Nr. 127a.

Staese, Nr. 43.
Staggia, Nr. 111.
Stain, Nr. 138, 145d.
Stainakirchen, Nr. 154g.
Stamford, Nr. 89.
Stamnum, Nr. 88.
Stams, Nr. 30, 33.
Stans, Nr. 133.
Stassfurt, Nr. 127a.
Steas, Nr. 43.
Steiermark, Nr. 40, 46.
Stein, Nr. 29, 33, 55, 154k.
Stein (Higoltstein), Nr. 75.
Steinach, Nr. 91.
Steinen, Nr. 133, 135.
Steinheim, Nr. 138.
Sternberg, Nr. 150, 152c.
Sterzing, Nr. 15, 19, 23, 28a, 29, 33, 44, 55, 64, 75, 88, 91, 95, 104, 109, 112, 129, 140, 154k.
Steschitza, s.: *Stezyca*.
Stettin, Nr. 112.
Steyr, Nr. 33, 143a, 152d, 154b.
Stezyca (*Steschitza*), Nr. 150.
Stickhausen, Nr. 51.
Stoävili, s.: *Strafili*.
Stockerau, Nr. 154d, 154g, 154i, 154k.
Stokkem, Nr. 138.
Ston, Nr. 111.
Stopfenheim, Nr. 28a.
Straburkha, s.: *Trachenburg*.
Strafili (*Stoävili*), Nr. 69.
Strakonitz, Nr. 101.
Straßburg, Nr. 14b, 15, 19, 29, 33, 51, 72, 84, 128.
Straßburg a. d. Gurk, Nr. 72.
Stassfurt, Nr. 127a.
Straßwalchen, Nr. 33, 101, 154k.
Straßwalde, Nr. 73.
Straubing, Nr. 44.
Strella (Fluß *Strela*), Nr. 63.
Strengberg, Nr. 152d.
Strengen, Nr. 29.

- Strettura, Nr. 129.
Strivale, Nr. 88.
Strumen (Schwartzwasser/
Schwartzwasser), Nr. 128, 154o.
Stuben, Nr. 29, 132, 146.
Stuttgart, Nr. 21, 23, 72, 95, 145a, 145b.
Sûba, Nr. 90.
Suchumi, Nr. 12.
Sudak, Nr. 12.
Sudschawa, Nr. 12.
Sultania, Nr. 12.
Sulzbach, Nr. 154i.
Summeil-el-Khalil, Nr. 82.
Sursee, Nr. 73.
Susa, Nr. 63, 111, 136.
Susteren, Nr. 105.
Süsterseel, Nr. 138.
Sutanda, Venta, s.: Venta Sutanda.
Sutri, Nr. 43, 75, 111.
Swintrava, Nr. 128.
Syenitza, s.: Tzernitza.
Syracus, Nr. 2.
Syrtis, Nr. 47.
Szemptz, s.: Wartperg.
Szent-Benedek, Nr. 154x.
Szent-Kereszt, Nr. 154x.
Szerenc, Nr. 154x.
Szikszo, Nr. 154x.
Szydlow, Nr. 150, 152c.
- Tabern Börgeren* (Borghetto), Nr. 75.
Tabernam, Nr. 84.
Tabernas, Nr. 106.
Tabor a. d. Luzenice, Nr. 154g, 154h, 154i.
Tafalla, Nr. 149.
Taillebourg, Nr. 111.
Talavera la Real, Nr. 106, 144.
Talavera de la Reina, Nr. 144.
Tallard, Nr. 136.
Tampnis, Nr. 6.
Tangermünde, Nr. 23, 127a.

Tannheim, Nr. 127a, 128.
Tarascon, Nr. 37, 73.
Tardajos, Nr. 111.
Tarent, Nr. 91.
Tarra, Nr. 2.
Tarsus, Nr. 111.
Tartas, Nr. 149.
Tartzal, Nr. 154x.
Tarvisio, Nr. 120, 136.
Tatar-Bazardijk, Nr. 111.
Tauberbischofsheim, Nr. 91, 93.
Tavernelle, Nr. 91.
Tavira, Nr. 89.
Tefasz (Trelex), Nr. 107.
Teheran, Nr. 12.
Telfs, Nr. 23, 112, 143a.
Telos, Nr. 28a.
Telvana, Nr. 91.
Tembleque, Nr. 149.
Tende, Nr. 139.
Tenesi, Nr. 62.
Terni, Nr. 95, 111, 129.
Ternos, Nr. 111.
Terra Russo, Nr. 111.
Terracina, Nr. 43, 95, 136, 139, 147.
Tervuren, Nr. 105.
Tess (Frauenkloster), Nr. 127b.
Tessua (Solta), Nr. 70.
Tesyn (Fluß Ticino/Tessin), Nr. 139.
Tett nang, Nr. 127a, 127b.
Thalamonis, Nr. 47.
Thann, Nr. 33, 108.
Tharsis, Nr. 3.
Theres, Nr. 138.
Thin, Nr. 69.
Thonon-les-Bains, Nr. 33, 43, 73.
Thor, Nr. 82.
Thorberg, Nr. 73, 139.
Thorn, Nr. 60.
Thosa (Chiosa), Nr. 140.
Thubise, Nr. 75.

Thun, Nr. 73.
Thyris, Nr. 88.
Tiberias, Nr. 1, 6, 62, 111.
Tiel, Nr. 44, 138.
Tienen, Nr. 138.
Tiezzo a. Fiume, s.: Ischititzschen.
Tilburg, Nr. 138.
Timau, Nr. 101.
Tirgoviste, Nr. 11.
Tirnowo, Nr. 11, 12.
Titschein, Nr. 128, 152c, 154b, 154t, 154u, 154v.
Tivissa, Nr. 89.
Tobinitza, Nr. 111.
Tobl, Nr. 154k.
Toblach, Nr. 19, 23, 88, 104, 129.
Tocina, Nr. 89.
Todi, Nr. 51.
Tohlo dillo, Nr. 89.
Tokaj, Nr. 154x.
Toledo, Nr. 63, 106, 137, 149.
Tolentino, Nr. 95, 112, 129, 139.
Tolosa, Nr. 111, 119, 144, 149.
Tomar, Nr. 106, 144.
Tongern, Nr. 138.
Tonguslik, Nr. 12.
Tonny-Boutonne, Nr. 111.
Topol'cany, Nr. 154x.
Torcello, Nr. 25, 82; s.: Turisella.
Torcko, Nr. 82.
Tordesillas, Nr. 37.
Torgau, Nr. 127a.
Torres, Canete de las, s.: Canete de las Torres.
Torres de Segre, s.: Durres.
Torricella, Nr. 51.
Tortosa, Nr. 36, 89, 106.
Tortua Fosa, Nr. 75.
Toszek, Nr. 152c.
Toulouse, Nr. 36, 37, 47, 58, 89, 106, 107, 111, 144.
Torneso in Morea, s.: Moree.
Tours, Nr. 63, 89, 107, 119, 149, 153.
Tourves, Nr. 139.

- Toury, Nr. 119, 149.
Trachenburg (Straburkha), 152f.
Traetto, Nr. 136.
Traille, Port de, s.: Port de Traille.
Trajetto, Nr. 147.
Tramin, Nr. 49, 69, 88, 108, 111, 131, 132, 154k.
Trani, Nr. 11, 95, 129, 139.
Trapesa, Nr. 140.
Trapezunt, Nr. 12.
Trau (Trogin), Nr. 25.
Trautenau, Nr. 101.
Trautmannsdorf, Nr. 63, 154s.
Travemünde, Nr. 60.
Trebbin, Nr. 44.
Trèbes, Nr. 107, 111.
Trebic, Nr. 145c.
Trebis, s.: Trefis.
Trechtingshausen, Nr. 111.
Tredies, Nr. 111.
Trefis (Trebis), Nr. 107.
Treuenbrietzen, Nr. 127a.
Treviglio, Nr. 111.
Treviso, Nr. 15, 19, 23, 25, 28a, 29, 30, 44, 49, 53, 55, 63, 64, 69, 75, 83, 86, 88, 91, 92, 95, 100, 101, 104, 108, 109, 112, 113, 120, 122, 129, 132, 136, 140, 146.
Treysa, Nr. 23, 44.
Treytt (Trient), Nr. 95.
Triacastela, Nr. 144.
Trianport, Nr. 111.
Tribaldo, Nr. 129.
Tricasa, s.: Ala.
Tricastella, Nr. 111.
Triefenstein, Nr. 138.
Trient, Nr. 15, 33, 44, 49, 55, 69, 75, 77, 83, 86, 88, 91, 92, 95, 108, 109, 111, 112, 113, 122, 129, 131, 140, 146, 154k; s.: *Treytt*.
Trier, Nr. 44, 72.
Triest, Nr. 25, 26, 140.
Trigla, Nr. 154b.
Trigo, Nr. 25.
Tripolis, Nr. 2, 39, 35, 62, 71, 111, 122.
Tripoly, Nr. 62.
Troki (Trakai), Nr. 128, 152c.

- Trogin, s.: Trau.
Trogona, Nr. 129.
Troia, Nr. 2, 139, 147.
Troppau, Nr. 154t.
Troyes, Nr. 43, 153.
Truckhenaw, Nr. 154x.
Trzebieszko, Nr. 152c.
Tscherkeß, Nr. 12.
Tuboeuf, Nr. 111.
Tuchel, Nr. 44.
Tudela, Nr. 106.
Tui, Nr. 89.
Tullins, Nr. 111.
Tulln, Nr. 154y,
Turin, Nr. 111, 136.
Turisella (Torcello), Nr. 139.
Turla, Nr. 25.
Turri de Moduna (Modena), Nr. 51.
Tuy, Nr. 106, 144.
Tyрнаu, Nr. 154l.
Tyrus, Nr. 1, 2, 6, 15, 23, 28a, 52a.
Tzernitza (Syenitza), Nr. 111.
Tzia, Nr. 68.
Tzutziua, Nr. 154o.
- Ubeda, Nr. 149.
Überlingen, Nr. 33, 127a, 127b, 128.
Uerdingen, Nr. 93.
Uilenberg, Nr. 138.
Ulixbanna (Lissabon), Nr. 47.
Ulm, Nr. 21, 23, 44, 70, 72, 73, 83, 88, 89, 95, 108, 111, 112, 125b, 128, 131, 143a, 143b, 144, 145b.
Ulmes, Nr. 107.
Ulrichskirchen, Nr. 120, 128, 150, 152c, 154n, 154o, 154t, 154w, 154y.
Umag, Nr. 28a, 108, 140, 141, 151.
Umbra, Nr. 111.
Ungarn, Nr. 2, 12, 40.
Unia, s.: Nyo.
Unken, Nr. 154c.
Unter-Euerheim, Nr. 138.
Unter Haid, Nr. 154g.

- Unter-Wistritz, Nr. 154n.
Unzmarkt, Nr. 72, 75.
Urach, Nr. 66, 95.
Urbino, Nr. 43.
Urbiola, Nr. 111.
Ursel, Nr. 138.
Ursendorf, Nr. 128, 150.
Urzedow, Nr. 154o.
Uskub, Nr. 111.
Utrecht, Nr. 44.
Uzès, Nr. 111; s.: Lucetia.
Uznach, Nr. 29.
- Vacca*, Nr. 152c.
Vaduz, Nr. 15, 19, 29, 108, 132.
Vähingen, Nr. 128.
Vaihingen, Nr. 108, 111, 131, 143a.
Vaison-la-Romaine, Nr. 139.
Val Sugana, s.: Falzion.
Val, Villa del, s.: Villa del Val.
Valabrix, s.: Valle Brutunt.
Valcaçar, Nr. 111.
Valdemorro, Nr. 149.
Valdepeñas, Nr. 149.
Valenca, Nr. 73, 89, 106, 107, 111.
Valenca do Minho, Nr. 106, 144.
Valenciennes, Nr. 89, 107, 111, 119.
Valle Brutunt (Valabrix), Nr. 107.
Valle Féritil, Nr. 106.
Valona, Nr. 25.
Vals, Nr. 88.
Valstagna, s.: Sage.
Vámosfalva, Nr. 154x.
Varangéville (bei Nancy), Nr. 108.
Varennes-sur-Allier, Nr. 153.
Vasillisky, Nr. 154o.
Vauvert, Nr. 144.
Veere, Nr. 138.
Velez-Malaga, Nr. 106.
Velikarekha, Nr. 128.
Velka Bystrice (Groß-Wistritz), Nr. 154n.

Velletri, Nr. 43, 64, 95, 129, 136, 139.
Vendargues, Nr. 111.
Venedig, Nr. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 39, 15, 16, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 52a, 53, 54, 55, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 100, 101, 104, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 118, 120, 122, 126, 129, 131, 132, 133, 135, 136, 139, 140, 141, 146, 147, 151.
Venetico, Nr. 68.
Venta de Canales, Nr. 149.
Venta Karafaschall, Nr. 149.
Venta Le Ruelleos, Nr. 149.
Venta Sutanda, Nr. 149.
Venzone, Nr. 101, 120, 136; s.: Peuscheldorf.
Vera, Nr. 106.
Verberie, Nr. 111.
Vercelli, Nr. 43, 111, 136.
Verden, Nr. 127a.
Vernante, Nr. 139.
Verneuil, Nr. 111.
Verona, Nr. 6, 54, 55, 69, 75, 84, 91, 111, 136, 140.
Versabe, Nr. 6.
Vervins, Nr. 43.
Veselkha, Nr. 152c.
Vetus, Nr. 88.
Vevey, Nr. 43, 73, 126.
Viana, Nr. 107, 111.
Vic-Fézensac, Nr. 144.
Vicenza, Nr. 6, 15, 55, 84, 111, 136, 140.
Vidauban, Nr. 139.
Vieillevigne, Nr. 111.
Vienne, Nr. 144.
Vierraden, Nr. 112.
Vif, Nr. 139.
Vig'as, Nr. 154x.
Vjazma, Nr. 128.
Vilches, Nr. 149.
Villa Franca del Vierzo, Nr. 111.
Villa Fria, Nr. 111.
Villa Rumoeta, Nr. 111.
Villa Sanctae Crucis, Nr. 88.
Villa Schirga, Nr. 111.

Villa del Val, Nr. 106.
Villabona, Nr. 111.
Villach, Nr. 25, 63, 75, 101, 120, 136, 140, 154k.
Villadangoc, Nr. 111.
Villafranca, Nr. 91, 106, 107, 111, 119, 144, 149.
Villamoura, s.: Nova Villa.
Villanueva de la Fuente, Nr. 89.
Villanuova del Rio, Nr. 89.
Villaverde, Cabeza de, s.: Cabeza de Villaverde.
Villar de Chinchilla, Nr. 89.
Villar del Pedroso, Nr. 144.
Villareal, Nr. 89, 106.
Villarta, Nr. 149.
Ville Falce, s.: Willa Falssa.
Villedieu-les-Poêles, Nr. 89.
Villedoux, Nr. 111.
Villefranche-de-Lauragais, Nr. 107, 111.
Villefranche-du-Périgord, Nr. 89.
Villeneuve, Nr. 43, 73, 144.
Villeneuve, Nr. 111.
Villeparisis, Nr. 111.
Villemontais, Nr. 107, 111.
Villemoreuil, Nr. 111.
Villers-Bocage, Nr. 89.
Vils, Nr. 23, 88, 111.
Vilsbiburg, Nr. 145d.
Vilseck, Nr. 75.
Vilvoorde, Nr. 43, 138.
Vinay, Nr. 107.
Vintl, Nr. 129.
Vircarola, Nr. 139.
Vischamindt, Nr. 154q.
Vischarn, Nr. 154b.
Vischermind, Nr. 154x.
Visegrad, Nr. 154s.
Viterbo, Nr. 43, 69, 75, 91, 111, 112, 129, 136; s.: Biterniam.
Vitoria, Nr. 111, 119, 137, 144.
Vitry-le-François, Nr. 149.
Vitschaffo (Aiguesvives), Nr. 111.
Viveros, Nr. 89.
Vivonne, Nr. 149.

- Vlore, Nr. 88.
Vöcklabruck, Nr. 33, 154c.
Vohenstrauß, Nr. 154i.
Vola, Nr. 154t.
Völkermarkt a. d. Drau, Nr. 72.
Volkovysk, Nr. 154o.
Voiron, Nr. 107.
Volana, Nr. 129.
Volkach, Nr. 138.
Volkonik, Nr. 128.
Vollanueva, Nr. 111.
Volturno (Castel), s.: Castel Volturno.
Vordingborg, Nr. 127a.
Voronow, Nr. 152c.
Vorzollan, Nr. 151.
Vostyando, Nr. 57.
Voyteuackghretzma, Nr. 152c.
Voyteuackhretzma, s.: Voyteuackghretzma.
Vrasene, Nr. 138.
Vreitz, Nr. 154x.
Vri, Nr. 133.
Vuchitn, Nr. 111.
Vuolnitza, Nr. 152c.
Vyazma, Nr. 150.
Vyborg, s.: Wyburg.
Vyskov, Nr. 128, 150, 152c, 152e, 154b, 154n, 154o, 154t, 154u, 154v, 154w.
Vysni Volocek, Nr. 128.
- Wachya*, Nr. 88.
Wädenswil, Nr. 132.
Wägingen, Nr. 145d.
Wagstat, Nr. 154t.
Waidhaus, Nr. 154i.
Walachei, Nr. 11.
Walantz, Nr. 144.
Waldach, Nr. 62.
Waldburg, s.: Wildperg.
Waldenburg, Nr. 14c.
Waldkappel, Nr. 44.
Waldshut, Nr. 33, 44.
Walenstadt, Nr. 15, 19, 29, 30, 49, 108, 132, 146.

- Wallstadt, Nr. 91.
Walluf, Nr. 131.
Walterschlag, s.: Weidenschlag.
Wangen, Nr. 127a, 127b.
Wardt, s.: Baart.
Ware, Nr. 89.
Wartberg (Szemptz), Nr. 154j, 154x.
Wase, s.: Wasse.
Wasse (Wase), Nr. 107.
Wassen, Nr. 84.
Wasserburg, Nr. 89, 145d.
Wawolnica, Nr. 152c.
Wedrapusta, Nr. 128.
Weesen, Nr. 15, 19, 29, 49, 108, 113, 146.
Wegureisari, Nr. 12.
Weidenschlag (ev. Walterschlag), Nr. 154i.
Weikersdorf, Nr. 154i.
Weilheim, Nr. 28a.
Weimar, Nr. 44, 55, 75, 89.
Weingarten, Nr. 127b, 144.
Weißenburg, Nr. 12, 15, 33, 82, 91, 127a, 129.
Weißenfels, Nr. 112, 127a.
Weißenkirchen, Nr. 145d, 154u.
Weißkirchen, s.: Hranitz/Hranice.
Weißensee, Nr. 14a.
Welburg, Nr. 140.
Welffen (Wenden in Livland), Nr. 40.
Wels, Nr. 33.
Wemding, Nr. 23, 149.
Wenden in Livland, s.: Welffen.
Werdenberg, Nr. 146.
Werfen, Nr. 101, 128, 145d.
Wernberg, Nr. 154i.
Wertheim, Nr. 33, 44, 138.
Wesel, Nr. 15, 19, 138.
Westmeerbek, Nr. 138.
Wetzlar, Nr. 14d.
Weydes (Baydes), Nr. 144.
Widin, Nr. 12.
Wien, Nr. 11, 22b, 33, 44, 47, 50, 53, 75, 89, 101, 120, 125a, 128, 130, 145c, 145e, 150, 152a, 152b, 152c, 152d, 152e, 152f, 154a, 154b, 154c, 154d, 154e, 154g,

154h, 154i, 154j, 154k, 154l, 154m, 154n, 154o, 154p, 154q, 154s, 154t, 154u, 154v, 154w, 154x, 154y.
Wiener Neustadt, Nr. 33, 44, 46, 51, 63, 75, 101, 128, 145b, 145c, 145d, 145e, 154e, 154p, 154p, 154s; s.: Neustadt.
Wiesbaden, Nr. 33.
Wight (Isle of), s.: Isle of Wight.
Wildperg (Waldburg?), Nr. 154g.
Wildgrub, Nr. 152e, s.: Wiltigen.
Wildt, Nr. 154o.
Wilfersdorf, Nr. 152e.
Wilten, Nr. 88.
Wildau, Nr. 104.
Wildbad, s.: Muntertonn.
Willa Falssa (Ville Falce), Nr. 144.
Willa Longa, Nr. 144.
Willa Noffa, Nr. 144.
Willa Nogra, Nr. 144.
Wilna, Nr. 40, 128, 150, 152c.
Wilsnack, Nr. 23, 127a.
Wiltigen (Wildgrub), Nr. 120.
Wimpfen (Bad), Nr. 14c, 149.
Windischgarsten, Nr. 143a.
Windisch-Peistriz, Nr. 44.
Windißmarck, Nr. 40.
Windsheim (Bad), Nr. 91, 93, 112.
Winsen, Nr. 51.
Winsheim, Nr. 91.
Winterberg, Nr. 101.
Winterthur, Nr. 33, 73, 127b, 144.
Wippach, Nr. 44.
Wischau, Nr. 120.
Wiscowitz, Nr. 145c.
Wislica, Nr. 128, 150, 152c.
Wismar, Nr. 127a.
Wisternitz, Nr. 128, 150, 152c, 152e, 154o, 154t, 154u, 154v, 154w, 154y.
Wistriz, s.: Unter-Wistriz.
Witow, Nr. 154w.
Wittenberg, Nr. 44, 112, 127a.
Witzenhausen, Nr. 14a.
Wladislaw (Wodzislaw), Nr. 152c.
Wodzislaw, s.: Wladislaw.

- Wojcieskow, Nr. 152c.
Woldenberg, Nr. 44.
Wolfenbüttel, Nr. 44.
Wolfenitz, Nr. 128.
Wolfgangsee, Nr. 73.
Wolfhagen, Nr. 14a.
Wolfratshausen, Nr. 112.
Wolffsprugg, Nr. 154x.
Wolfsperg, Nr. 154b.
Woligany, Nr. 144.
Wolkersdorf, Nr. 101, 152e, 154t.
Wolkonick, Nr. 150.
Wolkowisk, Nr. 150.
Wolkramshausen, Nr. 14a.
Wöllstadt, Nr. 44.
Wolodimeretz, Nr. 128.
Wolphaartsdijk (Insel), Nr. 138.
Wörgl, Nr. 100, 143a, 154k.
Worms, Nr. 15, 19, 29, 33, 106, 111, 112, 131, 143a, 143b.
Woronetz, Nr. 128.
Wörth, Nr. 138.
Wratislau (Königsaal oder Zbraslaw), Nr. 101.
Wullersdorf, Nr. 154g.
Wurbicka, Nr. 144.
Würgen (Borgo), Nr. 49.
Wurgesherres, Nr. 144.
Würzburg, Nr. 41, 33, 44, 106, 138, 154i.
Wurzen, Nr. 140.
Wyburg (Vyborg), Nr. 40.
- Xanten, Nr. 44.
- Yarmouth, Nr. 89.
Ybbs, Nr. 89.
Yebeles (Los), Nr. 149.
Ylesamper, Nr. 2.
York, Nr. 89.
Youghal, Nr. 89.
Yzeron, s.: Jfarung.
- Zabern, Nr. 72.

Zacharia, Nr. 2.
Zacharie, Nr. 23.
Zadar, Nr. 15, 21, 23, 24, 25, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 41, 47, 49, 55, 57, 62, 68, 70, 82, 83, 84, 86, 88, 92, 95, 96, 97, 101, 108, 110, 111, 112, 113, 120, 131, 135, 151.
Zaffra, Nr. 111.
Zafora, Nr. 151.
Zagreb, Nr. 53.
Zakynthos, Nr. 139.
Zaltbommel, Nr. 138.
Zamora, Nr. 106.
Zams, Nr. 33.
Zandhoven, Nr. 43.
Zante, Nr. 11, 68, 129, 140, 141, 147.
Zara, Nr. 25.
Zarki, Nr. 150.
Zarzia, Nr. 6.
Zatec, Nr. 93.
Zator, Nr. 154n, 154o.
Zawichost, Nr. 128, 150, 154o.
Zbraslaw, s.: Wratislau.
Zebdani, Nr. 8, 23.
Zebrak, Nr. 154i.
Zehren, s.: Cella
Zeitz, Nr. 44, 75.
Zell am See, Nr. 128.
Zellingen, Nr. 138.
Zerbst, Nr. 44, 127a.
Zezenie (Chiravalle), Nr. 112.
Zierikzee, Nr. 138.
Zippori, s.: Sophor.
Zirigo, Nr. 57.
Zirl, Nr. 15, 88, 129.
Zirona, s.: Sära.
Zita Noua, Nr. 129.
Zlabings, Nr. 154i.
Zludice, Nr. 93.
Znaim, Nr. 128, 145c, 150, 154g.
Zöbingen, Nr. 149.
Zoffrinum, Nr. 149.
Zofingen, Nr. 54.
Zons, Nr. 138.

Zscherzeil, Nr. 75.
Zstephe, Nr. 82.
Zuckmantel, Nr. 120.
Zulat, Nr. 12.
Zumarraga, Nr. 119.
Zungulo, Nr. 129.
Zuñeda, Nr. 111.
Zuri, s.: Moreya/Oreya.
Zürich, Nr. 15, 19, 29, 33, 51, 73, 108, 127b, 132, 144, 146.
Zutphen, Nr. 93.
Zwätzen, Nr. 44.
Zweibrücken, Nr. 108.
Zwettl, Nr. 128.
Zwickau, Nr. 15, 44, 75, 127a.
Zwingenberg, Nr. 23.
Zwittau, Nr. 101.
Zwolle, Nr. 51.
Zwolen, Nr. 150; s.: Altsohl.
Zypern, Nr. 1, 2, 6, 7, 11, 13, 39, 15, 20, 21, 25, 26, 28a, 29, 30, 31, 32, 35, 43, 49, 52a, 54, 55, 57, 62, 64, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 82, 83, 84, 86, 88, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 100, 101, 102, 104, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 118, 120, 122, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 141, 142, 146, 147, 151.

Alphabetisches Verzeichnis der Reisenden

Name	Jahr	Nr.
Albrecht Dürer	1520-21	138
Albrecht, Herzog von Sachsen	1476	75
Albrecht, Markgraf von Brandenburg-Ansbach	1435	25
Albert van der Molen	1453-54	51
Alexander, Herzog, Pfalzgraf bei Rhein	1495-96	108
Andreas von Lappitz, der Krabath	1451-52	46
Anonymus	1350-60	7
Anonymus	15. Jh.	13
Anonymus	1420	16
Anonymus	1422	22
Anonymus	1434	24
Anonymus (Hans Coplär)	1461	56
Anonymus	1472	70
Anonymus	1521	141
Anonymus	1521	142
Anonymus von Augsburg	1444	35
Anonymus Coloniensis	1338-50	3
Anonymus von Donaueschingen	1441-42	32
Anselm von Eyb	1468	67
Anselm von Krakau	1508	123
Arnold von Harff	1496-98	111
Augsburg, Anonymus von	1444	35
Bassenheimer, Johannes	1426	20
Baumgarten in Breitenbach, Martin	1507-08	122
Bayern, Christoph Herzog von	1493	98
Beck, Konrad	1483	86
Bemmelberg, Reinhard von	1493	103
Bern [Verona], Jacobus von	1346-47	6
Bernd [Koster = Küster]	1463	59
Bernhard von Breydenbach	1483-84	87
Bernhard von Eptingen Herr zu Pratteln	1460	54
Bernhard von Hirschfeld	1517-18	129
Bodman, Hans von	1376-77	8
Bogislaw X., Herzog von Pommern	1496-98	112
Boguslav (Johann) von Lobkowitz und auf Hassenstein	1493	100

Boldensele, Wilhelm von	1334-36	1
Botho III., Graf von Stolberg	1493	99
Bracht, Johann	1464	60
Brandenburg-Ansbach, Albrecht Markgraf von	1435	25
Brandenburg-Ansbach, Johann, Markgraf von	1435	25
Breydenbach, Bernhard von	1483-84	87
Brieg, Friedrich II. Herzog von Liegnitz	1507	120
Brunner, Ulrich	1470	69
Butzbach, Johannes	1488-1506	93
Caspar von Mülinen	1506	118
Christoph, Herzog von Bayern	1493	98
Coloniensis, Anonymus	1338-50	3
Coplär, Hans	1461	56
Diesbach, Ludwig von	1440	31
Ders.	1447-52	37
Diesbach, Nikolaus von	1467-68	65
Diesbach, Wilhelm von	1467-68	65
Dietrich von Kettler	1519	131
Dolnstein, Paul	15./16. Jh.	115
Donaueschingen, Anonymus von	1441-42	32
Dürer, Albrecht	1520-21	138
Dunkelgud, Hinrich	1479	80
Eberhard, Graf von Württemberg	1468	66
Egen, Lorenz	1385	10
Egloffstein, Georg von	1451-52	44
Ehingen, Georg von	1454-59	52
Eyb, Anselm von	1468	67
Eyb zu Eybburg, Ludwig von	1475	74
Eyb zum Hartenstein, Ludwig von	1476	76
Eptingen, Herr zu Pratteln, Bernhard von	1460	54
Eygil von Sassen	1413-15	14
Fabri, Felix	1480	83
Ders.	1483-84	88
Falk, Peter	1515-16	126
Falkenstein, Niklas Lankmann von	1451-52	47
Fassbender, Peter	1492	96
Felix Fabri	1480	83
Ders.	1483-84	88
Frameynsberg, Rudolf von	1346	5
Friedrich III., König	1442-43	33
Friedrich III., Kaiser	1451-52	45

Ders.	1473-74	72
Friedrich II., Herzog von Liegnitz und Brieg	1507	120
Friedrich, Herzog von Österreich	1436	26
Friedrich II., Kurfürst von der Pfalz	1520	137
Ders.	1526	149
Friedrich III. der Weise, Kurfürst von Sachsen	1493	97
Friedrich III. der Weise, Kurfürst von Sachsen	1494	105
Fuessli, Peter	1523-24	146
Gabriel Muffel	1465	62
Gabriel von Rattenberg	1527	151
Gaming, Georg von	1507-08	121
Gaudenz von Kirchberg	1470	68
Georg von Gumpfenberg	1483	85
Georg Müllich	1449	38
Georg von Ehingen	1453	50
Ders.	1454-59	52
Georg von Egloffstein	1451-52	44
Georg von Gaming	1507-08	121
Gerdt Helmich	Anf. 16. Jh.	116
Gesandtschaft der Stadt Köln	1442	34
Gilgen, Melchior zur	1519	135
Girnant von Schwalbach	1440	29
Glarus, Ludwig Tschudi von	1519	134
Greiffenstein, Ludwig von	1493	102
Grünenberg, Konrad	1486	92
Guglingen, Paul Walther	1481-83	84
Gumpfenberg, Georg von	1483	85
Gumpfenberg, Stephan III. von	1449	39
Hagen, Philipp von	1523-24	147
Hans von Bodman	1376-77	8
Hans Coplär	1461	56
Hans Hundt	1493-94	104
Hans Porner	1418-19	15
Ders.	1424	19
Hans von Redwitz	1467	64
Hans Rot	1440	30
Hans Schürpff	1497-98	113
Hans Stockar	1519	132
Hans Tucher	1479-80	82
Hans von Waltheym	1474-75	73
Hanau-Lichtenberg, Ludwig Graf von	1484-85	91

Hanau-Münzenberg, Philipp d. J., Graf von	1484	90
Harff, Arnold von	1496-98	111
Heinrich der Fromme Herzog von Sachsen	1498	114
Ders.	1506	117
Heinrich Schönbrunner	1531	153
Heinrich d. Ä., Graf zu Stolberg	1461	57
Heinrich Stulz	1519	133
Heinrich Wölfli (Lupulus)	1520-21	139
Heinrich von Zedlitz	1493	101
Helmich, Gerdt	Anf. 16. Jh.	116
Herberstein, Sigmund Frhr. zu	1515	125
Ders.	1516	127
Ders.	1516-18	128
Ders.	1518	130
Ders.	1519-20	136
Ders.	1521	143
Ders.	1522-23	145
Ders.	1524	148
Ders.	1526	149
Ders.	1527-30	152
Ders.	1531-52	154
Hermann König von Vach	1495	107
Hermann Sina	ca. 1478	79
Hertel von Lichtenstein	1377	9
Hessen, Wilhelm d. Ä. Landgraf von	1491-92	95
Hieronymus Münzer	1494-95	106
Hinrich Dunkelgud	1479	80
Hirschfeld, Bernhard von	1517-18	129
Hugo von Lüttich	1342-43	4
Hundt, Hans	1493-94	104
Ilsung, Sebastian	1446	36
Irmi, Stephan	1458-62	53
Jacobus von Verona [Bern]	1346-47	6
Johann Bracht	1464	60
Johann, Markgraf von Brandenburg-Ansbach	1435	25
Johann I., Herzog von Kleve	1450-51	43
Johann (Boguslav) von Lobkowitz und auf Hassenstein	1493	100
Johannes Bassenheimer	1426	20
Johannes Butzbach	1488-1506	93
Johann Ludwig, Graf von Nassau-Saarbrücken	1495-96	108
Johannes Poloner	1422	18

Johannes von Redwitz	1467	64
Johannes Rellach	1450	40
Johannes Schiltberger	1394-1427	12
Jörg Pfinzing	1436-37 und 1440	28
Kapfman, Steffan	1491	94
Katzenelnbogen, Philipp Graf von	1433-34	23
Kettler, Dietrich von	1519	131
Ketzel, Martin	1476	77
Kirchberg, Gaudenz von	1470	68
Kleve, Johann I. Herzog von	1450-51	43
Köln, Gesandtschaft der Stadt	1442	34
Konrad Beck	1483	86
Konrad Grünenberg	1486	92
Konrad von Parsberg	1493	103
Koster [Küster], Bernd	1463	59
Krakau, Anselm von	1508	123
Künig von Vach, Hermann	1495	107
Küster [Koster], Bernd	1463	59
Lankmann von Falkenstein, Niklas	1451-52	47
Lappitz, Andreas von	1451-52	46
Leman, Ulrich	1472-80	71
Leo von Rozmital	1465-67	63
Lichtenstein, Hertel von	1377	9
Liegnitz, Friedrich II. Herzog von und Brieg	1507	120
Ludwig (Johann), Graf von Nassau-Saarbrücken	1495-96	108
Lüttich, Hugo von	1342-43	4
Lobkowitz und auf Hassenstein, Johann (Boguslav) von	1493	100
Lorenz Egen	1385	10
Ludolf von Sudheim	1336-41	2
Ludwig, Graf von Hanau-Lichtenberg	1484-85	91
Alexander, Herzog, Pfalzgraf bei Rhein	1495-96	108
Ludwig von Diesbach	1440	31
Ders.	1447-52	37
Ludwig von Eyb d. Ä. zu Eybburg	1475	74
Ludwig von Eyb d. J. zum Hartenstein	1476	76
Ludwig von Greiffenstein	1493	102
Ludwig III., Pfalzgraf bei Rhein	1426-27	21
Ludwig Tschudi von Glarus	1519	134
Lupulus (Wölfl), Heinrich	1520-21	139
Martin Baumgarten in Breitenbach	1507-08	122
Martin Ketzel	1476	77

Melchior zur Gilgen	1519	135
Molen, Albert van der	1453-54	51
Mülich, Georg	1449	38
Mülinen, Caspar von	1506	118
Münzer, Hieronymus	1494-95	106
Muffel, Gabriel	1465	62
Muffel, Nikolaus	1452	48
Nassau-Saarbrücken, Johann Ludwig Graf von	1495-96	108
Niklas Lankmann von Falkenstein	1451-52	47
Nikolaus von Diesbach	1467-68	65
Nikolaus Muffel	1452	48
Nikolaus von Popplau	1483-86	89
Nikolaus Wankel	1510	124
Örtel, Sebald	1521-22	144
Österreich, Friedrich Herzog von	1436	26
Ottheinrich, Pfalzgraf bei Rhein	1521	140
Parsberg, Konrad von	1493	103
Paul Dolnstein	15./16. Jh.	115
Paul Walther Guglingen	1481-83	84
Peter Falk	1515-16	126
Peter Fassbender	1492	96
Peter Fuessli	1523-24	146
Peter Rieter	1428/1432	22
Ders.	1436	27
Ders.	1450	41
Peter Rindfleisch	1496	110
Ders.	1506-07	119
Peter Rot	1453	49
Peter Sparnau	1385	11
Pfalz, Friedrich II. Kurfürst von der	1520	137
Ders.	1526	149
Pfinzing, Jörg	1436-37 und 1440	28
Philipp von Hagen	1523-24	147
Philipp d. J., Graf von Hanau-Münzenberg	1484	90
Philipp, Graf von Katzenelnbogen	1433-34	23
Poloner, Johannes	1422	18
Pommern, Bogislaw X. Herzog von	1496-98	112
Popplau, Nikolaus von	1483-86	89
Porner, Hans	1418-19	15
Porner, Hans	1424	19
Rattenberg, Gabriel von	1527	151

Redwitz, Hans von	1467	64
Reinhard von Bommelberg	1493	103
Rellach, Johannes	1450	40
Rhein, Ludwig III. Pfalzgraf bei	1426-27	21
Rhein, Ottheinrich Pfalzgraf bei	1521	140
Rieter, Peter	1428/1432	22
Ders.	1436	27
Ders.	1450	41
Rieter, Sebald d. Ä.	1450	42
Ders.	1462	58
Ders.	1464	61
Ders.	1479	81
Rindfleisch, Peter	1496	110
Ders.	1506-07	119
Rot, Hans	1440	30
Rot, Peter	1453	49
Rozmital, Leo von	1465-67	63
Rudolf von Frameynsberg	1346	5
Sachsen, Albrecht Herzog von	1476	75
Sachsen, Friedrich III. der Weise, Kurfürst von	1493	97
Ders.	1494	105
Sachsen, Heinrich der Fromme Herzog von	1498	114
Ders.	1506	117
Sachsen, Wilhelm III. Herzog von Thüringen	1461	55
Sassen, Eygil von	1413-15	14
Schiltberger, Johannes	1394-1427	12
Schönbrunner, Heinrich	1531	153
Schürpff, Hans	1497-98	113
Schwalbach, Girnand von	1440	29
Sebald Örtel	1521-22	144
Sebald Rieter d. Ä.	1450	42
Ders.	1462	58
Ders.	1464	61
Ders.	1479	81
Sebastian Ilsung	1446	36
Sigmund Frhr. zu Herberstein	1515	125
Ders.	1516	127
Ders.	1516-18	128
Ders.	1518	130
Ders.	1519-20	136
Ders.	1521	143

Ders.	1522-23	145
Sigmund Frhr. zu Herberstein	1524	148
Ders.	1526	149
Ders.	1527-30	152
Ders.	1531-52	154
Sina, Hermann	ca. 1478	79
Sparnau, Peter	1385	11
Steffan Kapfman	1491	94
Stephan III. von Gumpfenberg	1449	39
Stephan Irmi	1458-62	53
Stockar, Hans	1519	132
Stolberg, Botho III., Graf von	1493	99
Stolberg, Heinrich d. Ä., Graf zu	1461	57
Stulz, Heinrich	1519	133
Sudheim, Ludolf von	1336-41	2
Textor (Weber), Wilhelm	1477-78	78
Tschudi von Glarus, Ludwig	1519	134
Tucher, Hans	1479-80	82
Thüringen, Wilhelm III. Herzog von Sachsen	1461	55
Ulrich Brunner	1470	69
Ulrich Leman	1472-80	71
Vach, Hermann König von	1495	107
Verona [Bern], Jacobus von	1346-47	6
Walther Paul Guglingen	1481-83	84
Waltheim, Hans von	1474-75	73
Wankel, Nikolaus	1510	124
Weber (Textor), Wilhelm	1477-78	78
Wilhelm von Boldensele	1334-36	1
Wilhelm von Diesbach	1467-68	65
Wilhelm d. Ä., Landgraf von Hessen	1491-92	95
Wilhelm III., Herzog von Sachsen und Thüringen	1461	55
Wilhelm Weber (Textor)	1477-78	78
Wölfli (Lupulus), Heinrich	1520-21	139
Wolf von Zülhart	1495-96	109
Württemberg, Eberhard Graf von	1468	66
Zedlitz, Heinrich von	1493	101
Zülhart, Wolf von	1495-96	109

Themenstellung:

Der Band verzeichnet Reisen von 1334 bis 1531. Er betrifft den deutschsprachigen Raum, wobei nach der Herkunft gefragt wird, nicht nach dem Betreff. Erfasst sind gedruckte (auch einige ungedruckte) Texte, zumeist Pilgerberichte ins Hl. Land und nach Santiago, dazu einige Gesandtschaftsberichte, Autobiographien, Rechnungen in deutscher und lateinischer Sprache. Sie stammen aus Deutschland, Österreich und der deutschsprachigen Schweiz, nicht jedoch aus den zum Reich gehörigen Niederlanden oder Reichsromania. Entsprechende Bände zu den Niederlanden und zu Frankreich sind in Vorbereitung. Verzeichnet werden Handschriften, Drucke und Literatur. Über Autor, Reisende, Reisegruppe und Parallelberichte werden Mitteilungen gemacht. Bei jedem Bericht steht ein vollständiges Itinerar. Mehrere Verzeichnisse, Konkordanzen, Indices erschließen diese Materialfülle, aus der Geschichte und Philologie schöpfen können. Seit fast hundert Jahren hat es kein vergleichbares Verzeichnis mehr gegeben.

Aus dem Inhalt:

Vorwort - Einleitung - Chronologisches Verzeichnis - Analytische Bibliographie - Literatur - Ortsnamenkonkordanz - Index der Personen und Orte - Alphabetisches Verzeichnis der Reisenden.

Herausgeber:

Christian Halm wurde 1967 geboren. Studium der Rechtswissenschaften sowie der mittleren und neueren Geschichte an der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel. Arbeitet gegenwärtig an einer Dissertation über den Portinari-Prozeß zwischen der Brügger Niederlassung der Medici und der Hanse. Seit 1991 Mitarbeiter der "Residenzenkommission" der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen.

Werner Paravicini, Jahrgang 1942, Vorsitzender der "Residenzenkommission" der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen, war 1984-1993 Professor für Mittlere und Neuere Geschichte und Historische Hilfswissenschaften an der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel. Seither leitet er das Deutsche Historische Institut in Paris. Seine Veröffentlichungen kreisen um die Themen Burgund, Frankreich, Hof, Adel, Heraldik und ritterlich-höfisch Kultur. Außerdem beschäftigt er sich mit der hansischen Präsenz im flandrischen Brügge.

Nachträge

Nachdem die erste Auflage der von Christian Halm bearbeiteten Analytischen Bibliographie der Deutschen Reiseberichte des späten Mittelalters schnell vergriffen war, haben wir auf Bitten des Verlages einer neuen Auflage zugestimmt. Aufgrund anderer Arbeiten konnte diese nicht sofort besorgt werden, erscheint nun aber doch in schneller Folge nach den Französischen und Niederländischen Reiseberichten, die 1999 und 2000 herausgebracht wurden. Die Neuauflage ist ein in der Substanz unveränderter Nachdruck der ersten Auflage, dem nur ein Nachtrag beigelegt wurde. Darin findet der Leser die neu erschienene Literatur zu den einzelnen Reisenden sowie summarisch Hinweise auf wissenschaftliche Publikationen, die das Thema Pilgerfahrt und Reisebericht behandeln und dabei auch deutsche Reisende erwähnen. Zudem wird ein Verzeichnis der bislang erschienenen Besprechungen der Bibliographie beigelegt, so daß der Leser sich schnell über Kritik, Lob und Korrekturen informieren kann. Letztere sind auch in diesen Nachtrag mit eingeflossen.

In diesem Zusammenhang kann die kritische Besprechung von Kristian Bosselmann-Cyran nicht unerwähnt bleiben, der die analytische Bibliographie 1995 in den Mitteilungen des Mediävistenverbandes als „nicht brauchbar“ kennzeichnete. Der Rezensent hat in seiner Besprechung auf eine Reihe von Mängeln hingewiesen, die sich hauptsächlich auf die Verlässlichkeit der Angaben der Bibliographie zu den Wiegendruckten der Reiseberichte beziehen, aber auch andere Teile der Bibliographie kritisiert. Eine Überprüfung dieser Angaben konnte im Rahmen dieser Neuauflage, obwohl doch sehr wünschenswert, aus zeitlichen Gründen nicht vorgenommen werden, zumal der Bearbeiter Christian Halm selber nicht für eine Überarbeitung des Textes gewonnen werden konnte. Der Leser sei also darauf hingewiesen, daß sich möglicherweise hier noch der eine oder andere Fehler verbergen könnte, insbesondere was die Angaben zu den frühen Drucken betrifft, obwohl nur wenige Addenda & Corrigenda von dritter Seite bislang in Kiel eingetroffen sind, für die wir uns gleichwohl an dieser Stelle bedanken möchten. Die von K. Bosselmann-Cyran geforderte Überarbeitung des Textes kann und soll hier im Folgenden also nicht geleistet werden. Vielmehr ist der Nachtrag als eine Beigabe gedacht, die die Bibliographie in Bezug auf die verzeichnete Sekundärliteratur auf den heutigen Stand der Forschung heben soll.

Die Nachträge sind nach den Nummern der Reisen geordnet. Sie beziehen sich zumeist auf den Punkt f. des Halmschen Bearbeitungsschemas, also die speziellen bibliographischen Angaben. Hier wurden auch Hinweise auf das Deutsche Biografische Archiv [Mikrofiche Edition] des K.G. Saur Verlags, München, aufgenommen, die in der ersten Auflage durchweg nicht angegeben wurden und die

sich auf die Rubrik „Zur Person“ beziehen. Die nach 1994 erschienenen Bände des VD16 wurden durchgesehen und Hinweise an entsprechender Stelle ergänzt. Mehrfach zitierte Literatur ist in einem Verzeichnis abgekürzt zitierter Literatur am Ende des Nachtrags aufgeführt. Dort ist auch das von Bernhard Jahn in einer Rezension zurecht bemängelte Fehlen der Auflösung für die Siglen LL und DLL korrigiert worden.

Danken möchte ich meinem Kollegen Dr. Jan Hirschbiegel sowie den Herren Björn Karau, M.A., Hendrik Mäkeler und Sönke Schaal für ihre Mithilfe bei der Erstellung dieser Nachträge.

Kiel, im Februar 2001

Jörg Wettlaufer

Liste der Rezensionen

LITTGER, Klaus Walter, *Informationsmittel für Bibliotheken*, Jg. 3 (1995), Nr. 2, S. 399-401. — GRIESE, Bina, *Germanistik*, Jg. 36 (1995), Nr. 2, S. 346. — *Abstracts in German Anthropology*, Vol. 21 (1995), S. 42-43. — MUND-DOPICHE, Monique, *Bulletin Codicologique* (1996), S. 31. — SCHREINER, Peter, *Byzantinische Zeitschrift* 89 (1996), Nr. 1, S. 249. — ESCH, Arnold, *Quellen und Forschungen aus ital. Archiven und Bibliotheken*, Bd. 75 (1995), S. 688. — BOSSELMANN-CYRAN, Kristian, *Mitteilungen des Mediävistenverbandes*, Bd. 12, (1995) Nr. 2, S. 29-35 [vgl. dazu W. PARAVICINI in: *Mitteilungen der Residenzen-Kommission* 6/1 (1996), S. 5f.]. — TEWES, Ludger, *Historische Zeitschrift*, Bd. 262 (1996), S. 583. — *Archiv für Reformationsgeschichte*, 24 (1995), S. 10. — SCHMUTZER, Kurt, *Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung* Bd. 104, (1996), Heft 3-4, S. 449. — LECOUTEUX, Claude, *Études Germaniques*, Bd. 51 (1996), Heft 3, S. 592. — ANDERMANN, Kurt, *Zeitschrift für die Geschichte des Oberrheins*, Bd. 144 (1996), S. 474. — JAHN, Bernhard, in: *Arbitrium*, Bd. 15 (1997), Heft 2, S. 170-173. — KRAACK, Detlev, in: *Der nordische Cavalier* 2 (1997), S. 21f. — RICHARD, Jean, in: *Revue d'Histoire ecclésiastique*, Bd. 92 (1997) Heft 1, S. 212f. — N.N., *Der Wappen-Löwe*, 10/11 (1997), S. 362. — LINDGREN, Uta, *Zeitschrift für Bayrische Landesgeschichte*, Bd. 60 (1997), Heft 3, S. 1333. — HOLZNAGEL, Franz-Josef, *Zeitschrift für Deutsche Philologie*, Bd. 116 (1997), Heft 1, S. 127f. — HABERLAND, Detlef, *Petermanns geographische Mitteilungen* (1998), Heft 2, S. 133f.

Allgemeine Literatur

KNELLER, Karl Alois, *Geschichte der Kreuzwegandacht von den Anfängen bis zur völligen Ausbildung*, Freiburg im Breisgau 1908 (Stimmen aus Maria-Laach,